

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ศุภรณ์ ภูวัต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

เมษายน 2553

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมนาควาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ศุภรณ์ ภูวัต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
เมษายน 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ศุภรณ์ ภูวัต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

เมษายน 2553

ศุภรณ์ ภูวัต. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขจรศรี ซาติกานนท์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียน
มัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 37 คน ซึ่งได้มาโดยสุ่มแบบกลุ่ม
(Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน

แบบการวิจัยที่ใช้คือ การวิจัยเชิงทดลอง แบบ Randomized One Group Pretest – Posttest
Design ระยะเวลาในการทดลอง จำนวน 16 ชั่วโมง เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะ
เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบ
Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
มีประสิทธิภาพ 83.95/85.14
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบ
ฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE DEVELOPMENT OF EXERCISE BOOKS ON CRITICAL READING FOR
MATHAYOMSUKSA III STUDENTS MATHAYOMNAKNAWAAUPATAM
SCHOOL, SUANLUANG, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SUPHORN PHOOWAD

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

April 2010

Suphorn Phoowad. (2010). *The Development of Exercise Books on Critical Reading for Mathayomsuksa III Students, Mathayomnaknawaaupatam School, Suanluang, Bangkok*. Master's Project, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Kachornsri Jatikananda.

The purposes of this research were to develop of exercise books on critical reading for mathayomsuksa III students Mathayomnaknawaaupatam school, Suanluang, Bangkok; to attain the efficiency index of 80/80 and to compare learning achievement of mathayomsuksa III students before and after the experiment.

The samples were 37 mathyomsuksa III students in the second semester of the 2009 academic year, Mathayomnaknawaaupatam school, Suanluang, Bangkok. They were selected by Cluster Random Sampling for 1 classroom.

The Randomized One Group Pretest – Posttest Design was used for this research. They were taught through the exercise books on critical reading for mathayomsuksa III students mathayomnaknawaaupatam school, Suanluang, Bangkok for sixteen periods. The instruments used in this research were; the exercise books on critical reading and the achievement test. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation and t-test for Dependent Sample.

The results of this research indicated that:

1. The efficiency of exercise books on critical reading for mathayomsuksa III students was 83.95/85.14

2. The students learning achievement through the exercise books on critical reading was significantly increased after the experiment at .01 level.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา สุขารมณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ตลอดจนช่วยแนะนำข้อบกพร่องต่างๆ ทุกขั้นตอน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานิน รุ่งเรืองธรรม อาจารย์อุทัยวรรณ นุ่มมีศรี และอาจารย์ศรีสุดา ชานนท์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ อีกทั้งคุณครูสุรีย์ ศรีบุญเรือง นามปัญญา ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยใน ครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการมัธยมศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือในขณะ ทำการศึกษาและเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ของ บิดา มารดา คณะครู อาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัยจนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา

ศุภรณ์ ภูวัต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	8
ความหมายของการอ่าน.....	8
ความสำคัญของการอ่าน.....	9
ความพร้อมในการรับสารด้วยการอ่าน.....	10
หลักทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	11
ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	13
ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	14
หลักและทักษะของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	16
ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	18
พฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	20
ความหมายของแบบฝึกทักษะ.....	20
ความสำคัญของแบบฝึก.....	21
หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
หลักการสร้างแบบฝึก.....	23
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี.....	24
ประโยชน์ของแบบฝึก.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	29
ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	29
จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	30
ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	31
ประเภทของการแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	32
ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	42
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	42
วิธีหาคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	44
ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	58
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	58
สมมติฐานของการวิจัย.....	58
ขอบเขตของการวิจัย.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
การอภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	77
ภาคผนวก ค.....	101
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized One Group Pretest – Posttest Design..	50
2 ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	56
3 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนสอนและหลังสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	57

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....

6

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความสำเร็จในการดำรงชีวิต ช่วยพัฒนาสติปัญญา ปัจจุบันการสื่อสารของมนุษย์ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การติดตามข่าวสารจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของคนในสังคม การอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราติดตามข่าวสารและนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาอาชีพและชีวิตความเป็นอยู่ การอ่านมิได้ให้เพียงแต่ความรู้เท่านั้น หากยังให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินและนอกจากจะได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินการอ่านยังช่วยให้ประเทืองสติปัญญา ผู้อ่านยังสามารถใช้ทักษะการอ่านค้นคว้างานด้านวิชาการและใช้ความรู้นั้นก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานในอาชีพของตนได้

การอ่านนั้นนอกจากจะมีความสำคัญนานัปการแล้วยังเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับวัยเรียนเป็นอย่างมาก ยิ่งในการศึกษาระดับสูงการอ่านจะเข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นทุกคนจึงควรฝึกฝนการอ่านอย่างแท้จริง เพราะไม่ว่าวิชาใด ถ้าการอ่านดีการเรียนหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะดีไปด้วย ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเน้นทักษะการอ่านให้มาก ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งจะเห็นได้จากสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า เด็กไทยนั้นยังขาดการปลูกฝังการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มแรกจึงยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรที่จะกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นอย่างต่อเนื่อง เป็นผลให้ขาดการเสริมสร้างจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำให้เกิดปัญหาทางการศึกษาของเด็กไทย เช่น ปัญหาไม่รักการอ่าน ไม่สนใจเรียน ไม่รู้จักการค้นคว้าด้วยตนเอง สภาพปัญหาของโดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมขนาดนาควาอุปถัมภ์ ก็คือ นักเรียนไม่ถือว่าการแสวงหาความรู้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ด้านการเรียนรู้ นักเรียนไม่ได้รับการสร้างนิสัยให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นักเรียนจะเป็นฝ่ายรับความรู้จากครูแต่ฝ่ายเดียว ไม่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมนั้น ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ควรได้รับการส่งเสริมและฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพราะความสามารถในการอ่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับสูงต่อไป ปัจจุบันการสอนการอ่านประสบปัญหาอย่างมากเนื่องจากนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถตีความ ขยายความ แปลความได้ ทำให้ไม่ได้รับ

ประโยชน์จากการอ่าน อีกทั้งไม่สามารถถ่ายโอน วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้ แสดงให้เห็นว่า ขาดทักษะในการอ่านเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วาดูปลั๊กมัท ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2551 โดยดูจากกราฟข้อมูลแสดงผลการเรียน พบว่า ระดับผลการเรียน ดีมาร้อยละ 4.20 ดีร้อยละ 19.58 พอใช้ร้อยละ 32.86 อ่อนร้อยละ 23.77 ปรับปรุงร้อยละ 19.58 (งานวัดผลประเมินผล:โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น วาดูปลั๊กมัท) จากการสังเกตและ นิเทศการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่สอนโดยวิธีการบรรยายและยกตัวอย่าง ครูสอนตามหนังสือเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมการสอนที่ผู้เรียนให้ความสนใจน้อย สื่อไม่เร้าความสนใจให้น่าเรียน ทำให้นักเรียนไม่รัก การอ่าน จากที่กล่าวมานั้นพบว่านักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการอ่านเพื่อจับใจความ สำคัญ ดีความ วิเคราะห์ วิจารณ์

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการแก้ปัญหา วิธีสอนเป็น เครื่องมือส่งเสริมให้นักเรียนอยากเรียนตั้งใจเรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าผู้สอนรู้จักใช้วิธีสอนที่ดีที่เหมาะสม แล้วการสอนก็จะมีประสิทธิภาพโดยผู้สอนจะมีความคิดเกี่ยวกับการนำสื่อการเรียน และวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้มากขึ้น จากบรรดาสื่อและวิธีการใหม่ ๆ หลาย ๆ แบบ เช่น การ จัดศูนย์การเรียนรู้ บทเรียนโมดูล บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียน แบบฝึก เป็นต้น

แบบฝึกทักษะการอ่านแบบมีวิจารณญาณ เป็นแบบฝึกการอ่านที่ต้องใช้ความคิดในการ วิจัยเรื่องที่อ่านโดยละเอียด รอบคอบ ใช้ความคิดใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ ดีความและประเมินค่าสิ่งที่อ่าน จึงจะทำให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุดและนำไปประโยชน์ที่ได้จาก การอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เร้าใจโดยการสร้าง ความตระหนักให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการใช้สื่อการเรียนการ สอนด้วยแบบฝึกมาใช้ในการพัฒนาการสอน จุดมุ่งหมายเพื่อพานักเรียนไปสู่การเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น และลักษณะของแบบฝึกเป็นการฝึกซ้ำๆ ทบทวน บ่อยๆ เกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้รวดเร็วและดียิ่งขึ้น และวิธีที่จะฝึกทักษะแบบฝึกทางภาษาให้ได้ผลดี อีกวิธีหนึ่ง คือ การฝึกทักษะด้วยแบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ในการสอนภาษาตามที่กรมวิชาการ (2535: คำนำ) กล่าวว่า แบบฝึกจะทำให้เด็กเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่วในแต่ละทักษะ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนได้ ซึ่ง สอดคล้องกับ ภูมิศรี จันทรดา (2538:99-100) ได้กล่าวว่า เด็กนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกชนิดต่างๆ มีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดี เพราะนักเรียนได้ฝึกกระทำบ่อยๆ นักเรียนได้ลงมือกระทำเองและ นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการทำแบบฝึกหัด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อใช้ในการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยม นาคนาวาอุปถัมภ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติด้วยตนเอง นักเรียนจะได้รับประสบการณ์การ เรียนที่ดี เกิดกระบวนการเรียนรู้และสนุกสนานในการเรียน และเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่พัฒนาขึ้นตาม เกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยม นาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยม นาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการที่ครูภาษาไทยจะได้นำไปพัฒนาแบบฝึกการอ่านในระดับชั้นอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมัธยม นาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 197 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวา อุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น

การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลอง โดยใช้เวลาดทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 6 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหา นำมาจากงานเขียนร้อยแก้วและร้อยกรองซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำนวนไทยน่ารู้

ชุดที่ 2 พิเคราะห์ดูโฆษณา

ชุดที่ 3 บทความตามสื่อ

ชุดที่ 4 นิทานให้ข้อคิด

ชุดที่ 5 บทเพลงสร้างสรรค์

ชุดที่ 6 วรรณกรรมเรื่องสั้น

ชุดที่ 7 คุณค่าจากพระบรมราชาบาท

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านอย่างพิถีพิถันเพื่อหาคำตอบ สรุปสาระสำคัญ เข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

2. แบบฝึก หมายถึง สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาจนปฏิบัติอย่างชำนาญและให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์สาระสำคัญเพื่อหาคำตอบและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ได้แก่

1. สำนวนไทยน่ารู้
2. พิศุทธิ์ดุโฆษณา
3. บทความตามสื่อ
4. นิทานให้ข้อคิด
5. บทเพลงสร้างสรรค์
6. วรรณกรรมเรื่องสั้น
7. คุณค่าจากพระบรมราชาธิราช

4. การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน มีขั้นตอนการเรียนการสอนดังนี้

- 4.1 ขั้นนำ ครูนำเข้าสู่แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อจูงใจให้เกิดความสนใจในการเรียน
- 4.2 ขั้นสอน ครูนำแบบฝึกให้นักเรียนอ่านโดยชี้แจงจุดประสงค์การเรียนและข้อตกลงในการใช้แบบฝึก จากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ /แบบฝึก
- 4.3 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้ของแต่ละแบบฝึก

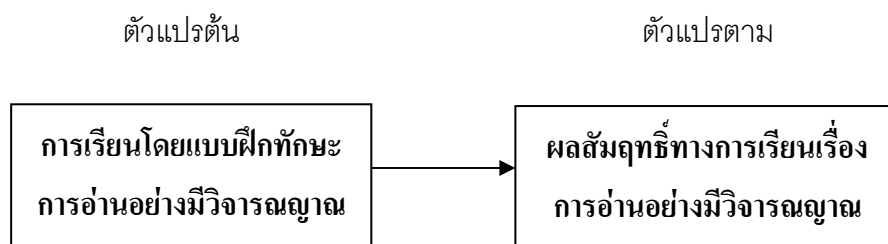
5. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การนำแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไม่ต่ำกว่า 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไม่ต่ำกว่า 80

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนการสอน ด้านความรู้ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์และประเมินค่า ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบ จำนวน 35 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

- 1.1 ความหมายของการอ่าน
- 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
- 1.3 ความพร้อมในการรับสารด้วยการอ่าน
- 1.4 หลักทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
- 1.5 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 1.6 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 1.7 หลักและทักษะของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 1.8 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 1.9 พฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

- 2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
- 2.2 ความสำคัญของแบบฝึกต่อการฝึกทักษะ
- 2.3 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
- 2.4 หลักการสร้างแบบฝึก
- 2.5 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
- 2.6 ประโยชน์ของแบบฝึก
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 3.1 ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.2 จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.3 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.4 ประเภทของการแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาหาความรู้ เป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านเป็นการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดความเข้าใจแนวคิดอารมณ์และจินตนาการ นอกจากนั้นการอ่านมีบทบาทที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียน ด้วยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถทางการอ่านทั้งสิ้น และการอ่านยังเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อความหมาย ที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน ได้มีนักการศึกษาที่สนใจการอ่านและให้ความหมายไว้ดังนี้

โกชัย สาริกบุตร (2519: 27) และ อนงค์ วิชาลัย (2536: 54) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่านเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นพิเศษไม่เหมือนกับการพูด การฟัง การเขียน การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิดแล้วนำความคิดไปใช้ประโยชน์ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูด และคำพูดก็เป็นเพียงส่วนที่ใช้แทนความคิดอีกทอดหนึ่งสอดคล้องกับ ประเทิน มหาจันทร์ (2530: 13) และ อรุณี สายเสมา (2536: 11) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึงกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ออกมาเป็นความหมาย ใช้สื่อความหมายความคิดระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนให้เข้าใจตรงกัน

นอกจากนี้ จุฑามาศ สุวรรณโคจร (2519: 27) และ มานิต บุญประเสริฐ (2526: 9) ยังได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ได้สอดคล้องกัน คือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลางผู้เขียนมีหน้าที่ใส่ความหมายลงในข้อเขียนส่วนผู้อ่านมีหน้าที่ค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้นๆ หนึ่งผู้อ่านจะเข้าใจข้อเขียนที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของเรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ความสามารถทางภาษา เป็นต้น

นอกจากนี้ กองเทพ เคลือบพณิช (2542: 81) ได้รวบรวมความหมายของการอ่านที่บรรดาผู้รู้และนักวิชาการหลายท่าน สรุปได้ว่า การอ่าน คือ ส่วนหนึ่งของกระบวนการสื่อสารเป็นขั้นตอนของการรับสาร โดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสทางตา รับภาพ คือตัวอักษรหรือสัญลักษณ์อื่นใดผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อทำความเข้าใจเรื่องนั้นๆ แล้วตีความหมายออกมา

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้วจึงพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองในการแปลสัญลักษณ์นั้น แล้วก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดความคิดอย่างมีเหตุผลถ่ายทอดความหมายของอักษร หรือสัญลักษณ์นั้นออกมาในรูปของความคิด แล้วจึงนำความคิดเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทำให้บุคคลได้พัฒนาสติปัญญาแสวงหาความรู้และมีประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2525: 73-74) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวันเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิชาต่างๆ เพื่อความรู้ความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านมีอัตราเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้และการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันในต่างประเทศมีการส่งเสริมการอ่านอย่างมากทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพราะถือว่าถ้านักเรียนมีพื้นฐานการอ่านอย่างดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นได้เป็นอย่างดี

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2524: 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้านทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้การประกอบอาชีพ และการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านช่วยส่งเสริมความรู้ความคิดของคนเราให้เพิ่มพูนขึ้นนอกจากนั้น

ณรงค์ ทองปาน (2526: 5) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 1) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคนและการอ่านยังมีความสำคัญในด้านอื่นๆ อีกดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะต้องการหาความรู้ในสาขาวิชาการศึกษาต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึก และความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เป็นผู้ที่สำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะได้อ่านเอกสารความรู้ ในการปรับปรุงงานของตนอยู่เสมอ
4. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเพราะถ้าเราอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น
5. การอ่านเป็นเครื่องมือในการรับทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่รุ่นหลังๆ ต่อไป
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความรู้ และมีประสบการณ์กว้างขวาง

วรรณิ โสมประยูร (2537: 121-122) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้โดยสรุปดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไปคนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียนทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ใช้ความรู้ และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย การบรรยายหรืออภิปรายต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพ และความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์หลายชนิด นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น ศิลปินกรีก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้อนุชนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

จึงสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบันมาก สังคมเปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้ามากเพียงไร การอ่านก็เป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์มากเท่านั้น อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูนสติปัญญา ประสบการณ์ ให้สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นสุข

1.3 ความพร้อมในการรับสารด้วยการอ่าน

ความพร้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ดังที่ บันลือ พุกกะวัน (2534: 16) ได้กล่าวสรุปถึงองค์ประกอบแห่งความพร้อมในการอ่านว่า องค์ประกอบแห่งความพร้อมในการอ่านประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่าง ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของร่างกาย โดยที่ กรมอนามัย โรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยไว้ นอกจากนี้ ยังเน้นถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อ มีการทรงตัว การกวาดสายตา

2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความ

3. ความพร้อมทางอารมณ์และสังคม

4. ความพร้อมทางจิตวิทยา

5. ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์

สมพร มั่นตะสูตร (แพ่งพิพัฒน์) (2540: 30) ได้กล่าวถึงความพร้อมในการอ่านว่าเกิดความพร้อมทางกาย ทางสมอง ทางสังคม ทางอารมณ์ ทางภาษาและคำพูด และทางประสบการณ์อันจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับรู้สารจากการอ่านได้เป็นอย่างดีตั้งแต่วัยต้นของชีวิต และจะสามารถพัฒนาคุณภาพการอ่านได้มากขึ้นตามวัยและประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน

ศรีรัตน์ เจริญจันทร์ (2542: 55) ได้กล่าวถึงความพร้อมทางการอ่านไว้ว่า เป็นการเตรียมตัวอย่างดีเพื่อการอ่าน มีความรู้สึกรักดีและเต็มใจจะอ่าน ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากน้อยเพียงใดอยู่ที่ความพร้อมในการอ่านของแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ สมอง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และประสบการณ์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542: 12) ได้กล่าวไว้ว่าความพร้อมในการอ่านเป็นวุฒิภาวะของเด็กที่พร้อมจะเริ่มอ่านเมื่อใดก็ตามที่ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กพัฒนาถึงระดับสูงสุด มีประสบการณ์ทางภาษาเหมาะสมกับระดับอายุก็พร้อมที่จะเริ่มต้นอ่านนั่นเอง ดังนั้น การอ่านผู้อ่านจะต้องมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ประสบการณ์ทางภาษา อันจะทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านและประสบความสำเร็จต่อการเรียนในที่สุด

สรุปได้ว่า การรับสารด้วยการอ่านต้องอาศัยความพร้อมของผู้อ่านเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและประสบการณ์ นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังต้องมีการเตรียมความพร้อมทางด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้ดึงดูดความสนใจ เตรียมสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมจึงจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านได้ดีขึ้น

1.4 หลักทฤษฎีและหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

หลักทฤษฎีการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ได้แก่ ทฤษฎีการจัดลำดับข้อความและวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความเป็นทฤษฎีที่มีผลต่อการอ่าน ดังนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2527: 108 - 110) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านที่เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองต่อสิ่งเร้าจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ดังนั้นการอ่านจึงเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีการจัดลำดับไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหมายถึงการอ่านต้องประกอบด้วยทักษะเบื้องต้น และทักษะที่เป็นพื้นฐานก็จะถูกหลอมรวมเข้าด้วยกัน โดยผ่านกลวิธีการฝึกให้นักเรียนแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอักษรและส่วนใดเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

2. การอ่านที่เน้นความรู้ความเข้าใจทฤษฎีความรู้ความเข้าใจมีแนวคิดพฤติกรรมทุกอย่างต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การรู้จักสะสมความรู้ และการนำไปใช้ ดังนั้นทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ จึงเป็นหน้าที่ของสมองส่วนกลางในการตีความตัวแปรต่างๆ การเรียนรู้จึงขึ้นอยู่กับความรู้จักเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมและแสดงออกอย่างเหมาะสม

แม้นมาส ซวลิต (2528: 9) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านเบื้องต้นตามทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. อย่าเริ่มด้วยการอ่านชั้นสูงเกินสติปัญญา
2. อ่านตามความสนใจและรสนิยม
3. อย่าฝืนอ่าน ต้องมีความสุขในการอ่าน
4. พัฒนาการอ่านตามระดับความรู้
5. อ่านเรื่องเดียวกันหลายครั้งจะได้รสต่างกัน
6. เลือกอ่านงานเขียนของนักเขียนอาวุโสที่มีทัศนะตรงกัน
7. อ่านได้ทุกเวลา
8. ต้องอ่านด้วยวิจารณญาณ
9. อย่าเบื่อง่ายต้องมีเหตุผลของตนเอง

หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

การที่ผู้เรียนจะบรรลุถึงพฤติกรรมการเรียนด้านการอ่านนั้น ผู้สอนควรคำนึงหลักจิตวิทยาบางประการในการอ่านด้วย จึงมีนักจิตวิทยาได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาการอ่านไว้ ดังนี้

สุจิริต เพียรชอบ;และสายใจ อินทร์พรหม (2523: 99) ได้กล่าวไว้และสรุปได้ว่า ครูควรคำนึงความพร้อมของนักเรียน ซึ่งแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันก่อนเรียนจึงควรเตรียมโดยการทดสอบและเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ ด้วยเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นก่อน รวมทั้งความแน่ใจของผู้เรียนที่มีต่อการอ่านเรื่องราวด้วย ฉะนั้นครูจึงควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2523: 99) ได้กล่าวไว้และสรุปได้ว่าครูควรคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียน นักเรียนแต่ละคนจะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันก่อนเรียนจึงควรเตรียมโดยการทดสอบและเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ ด้วยเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นก่อน รวมทั้งความแน่ใจของผู้เรียนที่มีต่อการอ่านเรื่องราวด้วย ฉะนั้นครูจึงควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพื่อให้การสอนเกิดประสิทธิภาพ

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2524: 36) กล่าวถึงการเกี่ยวพันระหว่างสมองกับดวงตาซึ่งทำให้เกิดการอ่านสรุปได้ว่าสมองเป็นแหล่งรับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัส หนังสือ จะผ่านดวงตาเข้าสู่สมองเป็นระยะๆ และสมองจะเก็บสิ่งที่สนใจไว้ ดวงตาจึงเป็นประตูแรกของการอ่านที่นำความรู้ไปสู่สมอง

ทฤษฎีการอ่านและจิตวิทยาการอ่านที่มีนักทฤษฎี และนักการศึกษากล่าวถึงไว้ นั้นพอสรุปได้ว่าการอ่านเกิดจากการทำงานเกี่ยวพันกันความพร้อมในการอ่านได้แก่ตัวเด็ก และสภาพแวดล้อม และความรู้ที่นักเรียนมีอยู่และจัดความรู้ให้สัมพันธ์กัน เน้นการเชื่อมโยงเป็นโครงสร้างความรู้แบบแผนความรู้ จะนำมาช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้อย่างลึกซึ้งและนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อให้เกิดผลดี

1.5 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูง หรือเรียกอีกอย่างก็คือ การอ่านเป็น ซึ่งการอ่านในขั้นนี้ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญาในการใคร่ครวญสิ่งที่อ่านอย่างพินิจพิจารณา เพื่อตัดสินประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ถูกต้องเที่ยงธรรม มีผู้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้หลายท่านดังนี้

ประเทิน มหาพันธ์ (2530: 173) กล่าวถึงความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่าเป็นการอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ คือ การคิดอย่างรอบคอบลึกซึ้ง เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่ได้จากหนังสือผู้อ่านต้องใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินความคิดของผู้เขียนว่าเป็นในลักษณะใดมากกว่าจะเห็นชอบกับผู้เขียนอย่างสิ้นเชิง ซึ่งสอดคล้องกับสมนึก พวงกลิน (2530: 13) ที่กล่าวไว้สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในเรื่องราวเป็นเบื้องต้นเสียก่อน แล้วจึงใช้วิจารณ์ญาณประสบการณ์ของผู้อ่านวิเคราะห์ ตัดสิน แยกแยะข้อเท็จจริง และประเมินค่าเรื่องที่ได้อ่าน

นอกจากนี้ สุภากร ราชากรกิจ (2532: 9) กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านมีความสามารถใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล เข้าใจความหมาย และความคิดของผู้เขียน สามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาได้ และนุชน้อย สติรอังกูร (2540: 63-64) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือการอ่านอย่างละเอียดทุกตัวอักษร และเมื่ออ่านจบแล้วต้องแยกแยะ

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ แยกได้ว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ถ้าผิดก็ต้องทราบว่ามีผิดอย่างไร นอกจากนั้น ผู้อ่านควรใช้ความคิดวิจารณ์ในเรื่องวิธีการเขียนว่าชอบหรือไม่ชอบ เพราะเหตุใด

สำหรับ จารึก พุทฺพวง (2536: 21) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านโดยใช้สติปัญญาพิจารณาตอบคำถาม สรุปสาระสำคัญ ดีความ และประเมินค่าข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้เป็นอย่างดี โดยเข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้เขียน ส่วนเบญจมาศ นวลอุไร (2538: 14) กล่าวว่าไว้สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ต้องใช้ความคิดวิจารณ์ ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล โดยใช้ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ของผู้อ่านในการตัดสินประเมินค่าเรื่องราวนั้นๆ เอง และสามารถแยกแยะความคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริง

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผล เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ สรุปสาระสำคัญ ทั้งเข้าใจความหมาย โดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องเที่ยงธรรม

1.6 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง นักเรียนนักศึกษาควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพราะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งด้านการเรียน และการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในปัจจุบันวิทยาการ ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นักศึกษาต้องใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรอง ตัดสิน ประเมินสารต่างๆ เหล่านั้นอย่างรวดเร็ว ถูกต้องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยการดังที่ สุจินทร

ตรีสรานุวัฒน์ (2530: 136) แสดงทัศนะไว้ว่า ปัญญาชนต้องอ่านเป็น คิดเป็น สามารถวิเคราะห์ หรือกลั่นกรองข้อมูลและนำสิ่งที่อ่านมาประยุกต์ใช้ในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหา พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและผู้อื่น

ประเทิน มหาพันธ์ (2530: 173) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านสื่อสารมวลชนมีมาก การรับข่าวสารจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง
2. ความก้าวหน้าด้านการโฆษณาขายสินค้าที่มีมากจนคนส่วนใหญ่หลงเชื่อคำโฆษณาการใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ตัดสินใจซื้อสินค้าได้ถูกต้อง

3. ลัทธิการปกครองในปัจจุบันมีหลายลัทธิ การใช้วิจารณ์ญาณอย่างรอบคอบ จะช่วยให้การตัดสินใจเชื่อในลัทธิเป็นไปอย่างถูกต้อง

4. ประเทศไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย และวิถีทางประชาธิปไตยนั้น ส่งเสริมให้มีการคิดอย่างมีเหตุผล ด้วยเหตุนี้การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณก็ดี การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณก็ดี จึงมีความจำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย

5. ปัจจุบันสรรพตำราต่างๆ มีมาก การเรียนรู้ของคนในยุคปัจจุบันมิได้ยึดติดอยู่กับตำราเพียงเล่มเดียว แต่ต้องใช้วิจารณ์ญาณจากตำราหลายเล่มหลายผู้เขียน ด้วยเหตุนี้การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ จึงมีความจำเป็นมากในยุคปัจจุบัน

นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2534: 57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ว่า การอ่านที่ถูกต้องนั้นจำเป็นต้องอาศัยการพิจารณาตัดสินข้อความที่อ่านว่าน่าเชื่อถือเพียงใด การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณจึงเป็นการอ่านที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจลำดับชั้นในการวิเคราะห์วินิจฉัยเรื่องราวที่อ่านว่าน่าเชื่อถือหรือไม่

นภดล จันทรเพ็ญ (2535: 73 - 74) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ส่งเสริมความคิดอ่าน และฉลาดรอบรู้ ปัจจุบันนี้ข่าวเหตุการณ์เรื่องราวความเคลื่อนไหวและความรู้ต่าง ๆ เรารู้ได้จากการอ่านมากกว่าจากวิธีอื่นๆ สร้างบุคลิกภาพเป็นผู้รอบรู้ มีความคิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลเพราะมีข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่านมาสนับสนุนเป็นที่น่าเชื่อถือ

ศิริรัตน์ วิชาช่าง (2535: 42 - 43) ได้กล่าวสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นอย่างมาก การอ่านเพื่อจับใจความเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ควรใช้ความคิดพิจารณาเหตุผลไปด้วย และกรมวิชาการ (2535: 22) ได้ให้ทัศนะในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสรุปได้ว่า การฝึกอ่านเพื่อคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นทักษะที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนมากที่สุดเพราะการคิดในลักษณะนี้เป็นที่มาของการเพิ่มเขาวงกตปัญญา

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญาให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา และรู้จักตัดสินประเมินค่าสารต่างๆ อย่างถูกต้องเพียงธรรม สามารถนำผลจากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี

1.7 หลักและทักษะของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนอกจากจะเป็นการอ่านที่ต้องใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์ ประเมินค่าแล้ว ยังจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอีกด้วย มีนักการศึกษาได้สร้างหลักเกณฑ์และทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529: 318 - 319) และสุชุม เฉลยทรัพย์ (2529: 160 - 161) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นต้องพิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่าน เช่น การใช้คำผิดความหมาย ความต่อเนื่องของความหมาย และความรู้สึก ความสัมพันธ์ของหลักการ และตัวอย่างว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ ประเมินข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และความรู้สึก วิเคราะห์ความคิดของผู้เขียนกับความคิดเห็นส่วนตัวของเรา ผลลัพธ์แห่งการประเมินนั้นจะก่อเป็นความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้อ่านหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2531: 69) ที่กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สรุปได้ว่า หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมี 3 ประการ คือ

พิจารณาความถูกต้องของภาษาที่อ่านทั้งในด้านความหมาย การวางตำแหน่ง และการเว้นวรรคตอน

1. พิจารณาความต่อเนื่องของประโยคความหมาย และเหตุผลมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่

2. พิจารณาความต่อเนื่องของเรื่องราวระหว่างเรื่องที่เป็นแกนหลัก หรือแกนนำ แกนรอง และส่วนประกอบอื่นว่ากลมกลืนหรือไม่ รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง และพิจารณาความสัมพันธ์ของเรื่องราว

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2533: 6) ได้กล่าวถึงหลักในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ 6 ประการ คือ

1. พิจารณาทำความเข้าใจประเด็นหรือหัวข้อเรื่องให้เข้าใจ
2. ตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่อง
3. วิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่อง
4. ยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
5. ตัดสินใจว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี
6. หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้เขียน

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2533: 584 - 591) ได้กล่าวถึงทักษะที่แสดงออกถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การเข้าใจนัยของเรื่อง หมายถึง การเข้าใจถ้อยคำ อารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของผู้เขียน ตลอดจนการเข้าใจถึงแนวคิดและเจตคติที่แอบแฝงของผู้เขียนที่ต้องการจะสื่อออกมา

2. การรู้จักผู้เขียน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียนได้ถูกต้อง โดยพิจารณาจากข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น มีจุดประสงค์เพื่อเสนอข้อมูล สั่งสอน โฆษณาชวนเชื่อ หรือเพื่อสนองความเห็นส่วนตัว

3. การเข้าใจความสัมพันธ์ของสาร หมายถึง การอ่านที่ต้องพิจารณาหลายๆ ด้าน ทั้งในด้านข้อมูลและความคิดเห็น เช่น สามารถเปรียบเทียบความเหมือนความต่าง บอกถึงความเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องของความเป็นเหตุเป็นผล การเข้าใจถึงลักษณะพฤติกรรมและความคิดของตัวละคร หรือบุคคลในเรื่อง

4. การนำสารไปใช้ หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสารแล้วสามารถดึงเอาความคิดจากแหล่งอื่นๆ หรือจากประสบการณ์เดิมมาประมวลเข้าด้วยกันแล้วสร้างเป็นข้อสรุปหรือหลักการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือในการตัดสินใจประเมินค่าข้อความที่อ่าน

เนาวรัตน์ สมร่าง(2536: 20) ได้กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่ามีลำดับขั้นซึ่งประกอบด้วย การอ่านเพื่อเข้าใจคำความหมาย รู้จักแปลความ ตีความ นำไปประยุกต์ใช้ รู้จักวิเคราะห์ แยกแยะปัญหา ตัดสินใจสิ่งที่อ่าน โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ที่วางไว้

นอกจากนี้ อรษา บุญปัญญา (2540: 13) ยังได้สรุปไว้ว่า หลักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. พิจารณาความหมายของคำและข้อความ ทั้งนัยตรงและนัยประหวัดของเรื่องที่อ่าน
2. พิจารณาถึงสารประโยชน์ แก่คิดของเรื่องที่อ่าน
3. พิจารณาความน่าเชื่อถือของเรื่องที่อ่าน และความเป็นไปได้ของเรื่อง
4. พิจารณาถึงความประสงค์ของผู้เขียน ความคิดเห็น และความลำเอียงของเรื่อง
5. ประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องการฝึกฝน และมีความรู้อื่นๆ ประกอบอีกหลายอย่าง พร้อมกันนี้ได้อ้างถึง นายเมอริติเมอร์ เจ. แอดเลอร์ กับชาร์ลส์ วานดอเรนที่พูดว่าการที่จะอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้นั้น มีสิ่งที่จะต้องเข้าใจก่อน 5 อย่าง คือ

- 1) รู้โลกแห่งหนังสือ ว่าแบ่งออกเป็นประเภทอะไรบ้าง
- 2) รู้จักรูปแบบและโครงสร้างของหนังสือ
- 3) รู้ความมุ่งหมายของผู้เขียน

- 4) รู้จักถ้อยคำโดยเฉพาะคำเทคนิคหรือคำบัญญัติที่ใช้ในหนังสือนั้น
- 5) รู้จักการใช้หนังสือประกอบ

จากหลักและทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้อ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องมีความสามารถสูงในการวิเคราะห์เหตุผลของผู้เขียนที่เสนอผ่านมาทางตัวหนังสือ เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ และประเมินตัดสินเรื่องที้อ่านได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะปรากฏออกมาในพฤติกรรมต่อไปนี้

1. จำแนกประเภทของงานเขียนได้
2. สามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
3. สามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ สำนวน อุปมา
4. ตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด
5. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
7. จับแนวคิดหลักได้
8. จับน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียนได้
9. บอกโครงเรื่อง หรือสรุปเรื่องได้
10. ประเมินคุณค่าของเรื่องที้อ่านได้

1.8 ประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์อย่างมาก ทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสพัฒนาสมองเพื่อความคิด มีความคิดสร้างสรรค์ และกว้างไกล นอกจากนั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้อง เพราะในขณะที่อ่านจะต้องคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผล พร้อมทั้งประเมินคุณค่า สิ่งที้อ่านควบคู่ไปด้วยทำให้ไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อโดยง่าย มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลายท่าน ดังนี้

ประกาศศรี สีหอำไพ (2524: 331) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และนำความคิด คติธรรมที่ได้มาประกอบกับประสบการณ์ทำให้เกิดความคิดกว้างไกล ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การแก้ปัญหาได้

สิทธิา พิณิจภูวดล และทิพย์สุเนตร อนันบุตร (2525: 1) ได้กล่าวไว้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นนอกจากจะเสริมสร้างความรู้เพื่อใช้ในการศึกษา และการประกอบอาชีพแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างความบันเทิงใจอีกด้วย นอกจากนั้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ยังเสริมสร้างคุณสมบัติส่วนตัวให้เป็นคนรักเหตุผล รักความเป็นธรรม มีความรอบคอบ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้จักไตร่ตรองตรวจตราอย่างละเอียด รู้จักตัดสินใจ และรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีที่เหมาะสม และได้ผลดี

และสมถวิล วิเศษสมบัติ (2528: 74) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริงเพราะผู้อ่านไม่ใช่จะรับเฉพาะความคิดของผู้เขียนเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องนำความคิดของผู้เขียนมาประกอบกับความเห็นของตนทำให้เกิดความคิดใหม่ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ได้

จากข้อความข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ดังที่กล่าว ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกฝนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดพิจารณาเหตุผลมาตัดสินเรื่องราวที่อ่านได้ถูกต้อง

1.9 พฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การจะวัดว่าผู้อ่านมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมากน้อยเพียงใดนั้น ในการฝึกฝนผู้อ่านจะต้องแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ศึกษาและรวบรวมมาจากนักวิชาการหลายท่านได้แก่ Hill, J. (1965: 277) Heilman, AW. (1967: 42) เปลื้อง ณ นคร (2544: 46 – 47) อรษา บุญปัญญา (2540: 13) กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ (2533: 6) ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล (2533: 584 - 591) ดังนี้

1. ความสามารถในการจำแนกประเภทของงานเขียน
2. ความสามารถแยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น
3. ความสามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ สำนวน อุปมา
4. การตัดสินได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด
5. การบอกจุดประสงค์ของผู้เขียน
6. การจับแนวคิดหลัก
7. การจับน้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียน
8. การบอกโครงเรื่อง หรือสรุปเรื่อง
9. การประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบ Pre – Post Test และการสร้างคำถามในแบบฝึกอ่านจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังกล่าวข้างต้นด้วย

1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สุปรียา มาลากาญจน์ (2523: 31) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า หลังจากที่นักศึกษาได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกแล้ว นักศึกษามีความสามารถในการอ่านต่างจากก่อนที่ได้รับแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำเนา กองทอง (2531: 82) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านกับอัตราเร็วในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกผลปรากฏว่า อัตราเร็วในการอ่านกับอัตราเร็วในการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมนึก พวงกลิ่น (2530: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์และสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสืบสวนสอบสวนมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรษา บุญปัญญา (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์สูงขึ้นหลังใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิลเลียม (William. 1981: 36) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ของนักเรียนระดับ 3-6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความคิด การอ่านอย่างวิจารณ์ สำหรับนักเรียนระดับ 3-6 และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความคิด การอ่านอย่างมีวิจารณ์ ผลการวิจัยพบว่าเครื่องมือที่สร้างช่วยในการอ่านอย่างมีวิจารณ์

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ พบว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์มีความสำคัญต่อการเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีวิจารณ์และเพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

2.1 ความหมายของแบบฝึก

มีผู้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ ดังนี้

ชัยยงค์พรหมวงศ์ (2537: 40) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า หมายถึง คู่มือนักเรียนที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุดการสอนเป็นงานที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายแบบฝึกหัด แต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วย ซึ่งผู้เรียนต้องถือติดตัวเวลาประกอบกิจกรรมต่างๆ หรืออาจรวมเป็นเล่ม เรียกว่า Worksheet โดยเย็บรวมเรียงลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

บรูค (Brook. 1960: 35) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกหัดไว้ว่า หมายถึง แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

อดุล ภูปลี (2539: 24-25) กล่าวว่าแบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามากเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเองสามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ นำมาวัดผลการเรียนหลังจากเรียนแล้วตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำมาปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ซึ่งจะมีผลทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก นอกจากนี้ยังสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

สรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง ได้ฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาจนปฏิบัติได้อย่างชำนาญและให้ผู้เรียนสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ

2.2 ความสำคัญของแบบฝึก

ในการฝึกทักษะจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนความเข้าใจและฝึกในเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว ครูส่วนมากจะใช้แบบฝึกหัดที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียนให้นักเรียนฝึกหัดหลังเรียนแล้ว

สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2533: 31) กล่าวว่า หนังสือแบบเรียนบางเล่มมีแบบฝึกหัดเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรงที่จะสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและเข้าใจมากขึ้น เพื่อให้แบบฝึกหัดนั้นมีประสิทธิภาพสูงและเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517: 189) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่า

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะแบบฝึกทักษะจะเป็นเครื่องมือทบทวนความรู้ที่นักเรียนได้เรียนและทำให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่วในเนื้อหาวิชาเหล่านั้นยิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูผู้สอนทราบถึงความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงเนื้อหา วิธีสอนและกิจกรรมตลอดจนสามารถช่วยนักเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของเขาด้วย
3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานตนเองได้
4. ฝึกให้นักเรียนทำงานตามลำพัง โดยมีความรับผิดชอบในงานที่รับไปแบบฝึกมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะต้องเน้นฝึกทักษะเบื้องต้น คือ การฟัง พูด อ่าน เขียน เพราะว่าทักษะทางภาษาดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำรงชีวิต ฉะนั้นแบบฝึกทักษะจะทำให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วซึ่งจะช่วยให้พัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

นิภา ชวนะพานิช (2518: 15) ได้กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น คือ แบบฝึกทักษะ หรือแบบฝึกหัด เพราะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วไปฝึกให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของแบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะหลังจากที่เรียนไปแล้ว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากขึ้นแล้วมีความชำนาญแม่นยำในบทเรียนนั้นๆ

2.3 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2523: 52-62) กล่าวถึง การสร้างแบบฝึกไว้ว่า ต้องยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด ซึ่งกล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัด หรือกระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องแคล่วและสามารถทำได้ดี ในทางตรงกันข้าม สิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัด หรือทอดทิ้งไปนานแล้วย่อมจะทำได้ไม่ดี

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึง นักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึก จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมคือ ไม่ยาก และไม่ง่ายจนเกินไป และควรมีหลายๆ แบบ

3. การจูงใจนักเรียน โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึก และช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไป

4. ใช้แบบฝึกสั้นๆ เพื่อไม่เกิดความเบื่อหน่าย

พรณี ชูทัย (2522: 145 – 148) แนะนำว่า หลักจิตวิทยาที่ควรใช้ในการสร้างแบบฝึกคือ

1. การจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกหัดเรียงตามลำดับจากง่ายไปหายาก จากสั้นไปสู่ยาวควรสร้างแบบฝึกหัดให้หลายรูปแบบโดยให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพื่อช่วยกระตุ้นให้อยากเรียนมากขึ้น

2. การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมซ้ำๆ เพื่อช่วยสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

3. ความใกล้ชิด คือ การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

4. กฎแห่งผล คือ การให้นักเรียนได้ทราบผลของการทำงานของตนเอง โดยการเฉลยคำตอบให้ทราบ เพื่อช่วยให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเหล่านี้ จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517: 412 – 413) ที่กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะว่า

1. ให้สอดคล้องกับจิตวิทยา และพัฒนาการของนักเรียนและลำดับขั้นของการเรียน แรกแรกยังมีประสบการณ์น้อย แบบฝึกทักษะจะต้องอาศัยรูปแบบที่สวยงาม จูงใจนักเรียนและเป็นไปตามลำดับความยากง่าย เพื่อให้ นักเรียนมีกำลังใจทำ
2. ให้มีจุดมุ่งหมาย มุ่งจะฝึกในด้านใด แล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับ ความมุ่งหมายที่วางไว้ ครูผู้สอนต้องจัดทำไว้ล่วงหน้าเสมอ
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ถ้าสามารถแยกตามความสามารถแล้วจัดทำแบบฝึกเพื่อส่งเสริมนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ก็ยิ่งดี
4. ในแบบฝึกต้องมีคำชี้แจงง่ายๆ ให้นักเรียนสามารถทำตามคำสั่งได้
5. แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องตรวจพิจารณาให้ถี่ถ้วนอย่าให้มีข้อผิดพลาดได้
6. การให้นักเรียนทำแบบฝึกแต่ละครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของนักเรียนเล็กๆ ย่อมสนใจจะทำสิ่งใดอยู่ได้ไม่นาน
7. ควรทำแบบฝึกหลายๆ แบบ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้กว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิดสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกทักษะจำเป็นต้องนำจิตวิทยาการเรียนรู้อย่างไรมาใช้ในการสอน การจัดการสอนที่ดีจะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการเรียนที่ดี ต้องคำนึงถึงวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน มีการฝึกฝนอยู่เสมอ มีการเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2.4 หลักการสร้างแบบฝึก

นอกจากหลักจิตวิทยาที่ต้องคำนึงในการสร้างแบบฝึกแล้วได้มีนักการศึกษาเสนอหลักในการสร้างแบบฝึกเพิ่มเติม ดังนี้

วรนาถ พ่วงสุวรรณ (2518: 34 – 37) ได้กล่าวถึง หลักการสร้างแบบฝึกเพื่อให้ได้แบบฝึกที่ดี และสามารถนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาในการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและจิตวิทยาพัฒนาการ
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของการฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง
 - 3.6 เลือกเนื้อหาต่างๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนดไว้

ก่อน สวัสดิพานิช (2514: 1-2) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกให้รอบคอบว่าต้องการจะให้เกิดทักษะใด ใช้แบบฝึกแบบไหน ใช้อย่างไร และต้องพิจารณาด้วยว่าแบบฝึกทักษะนั้นช่วยให้เกิดทักษะนั้นๆ ได้อย่างไร
2. ใช้แบบฝึกสั้นๆ แต่หลายๆ แบบ เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกัน จนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกควรมีหลายแบบ เด็กจะได้ไม่เบื่อ
3. ให้ฝึกในสถานภาพที่แตกต่างกัน
4. ประเมินผลระหว่างฝึกหัดนั้น ต้องประเมินเพื่อดูว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงใด ถ้าเราไม่ประเมินผลเราจะไม่มีโอกาสฝึกเด็กให้เกิดทักษะที่ต้องการได้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2529: 149 - 151) ได้เสนอหลักการ ในการสร้างแบบฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง ดังนี้

1. ให้บทเรียนมีหลัก คือ
 - 1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้แล้วจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้
 - 1.2 เนื้อหาต้องเหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน
2. ให้แบบฝึกมีหลัก คือ
 - 2.1 แบบฝึกนี้ต้องเกี่ยวกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
 - 2.2 มีคำชี้แจงง่ายๆ และสั้นๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจ
 - 2.3 เรียงให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของความยากง่ายเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจทำ
 - 2.4 แบบฝึกหัดน่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
 - 2.5 ต้องมีความถูกต้อง ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาให้ดีด้วย อย่าให้มีข้อผิดพลาดได้
 - 2.6 เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แบบฝึกหัดที่กำหนดให้นักเรียนเก่งปานกลาง อ่อน ควรยากกว่ากัน นั่นคือ ควรมีแบบฝึกหัดให้มากๆ นักเรียนที่มีความสามารถจะได้ทำมา

สรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าจะฝึกเรื่องใด ด้านใด จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาไม่ยากเกินไปและมีรูปแบบหลายแบบที่น่าสนใจ

2.5 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับนักเรียนมีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

ศศิธร สุทธิแพทย์ (2518: 27) ได้ศึกษาพบว่า แบบฝึกที่นักเรียนสนใจ และกระตือรือร้นที่จะทำเป็นแบบฝึกที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลูกความสนใจ
6. เหมาะกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

นิตยา ฤทธิโยธี (2520: 1) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสมคือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ริเวอร์ (ณัฐชยา สุธานีสร. 2537: 38; อ้างอิงจาก River. 1968: 97 – 105) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอควรในเรื่องหนึ่งก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้เพื่อการสอนมิใช่ทำเพื่อทดสอบ

2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้นๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
6. เป็นแบบฝึกที่นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบเพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีมีลักษณะดังนี้

1. แบบฝึกต้องมีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนและตรงกับความสนใจของนักเรียน
2. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดต้องใช้เวลาเหมาะสม ไม่ควรใช้เวลานานเกินไปจนทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย

3. ควรมีคำสั่งที่ชัดเจนในแบบฝึกหัด
4. ควรสร้างแบบฝึกจากง่าย ๆ ก่อนแล้วจึงเพิ่มความยากขึ้นเป็นลำดับ
5. ควรให้นักเรียนทราบผลการฝึกและความก้าวหน้าของการทำแบบฝึกทุกครั้ง
6. เนื้อหาในแบบฝึกควรมีความทันสมัยเพื่อจูงใจนักเรียนและเลือกเรื่องที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อน

2.6 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาทักษะมาก เพ็ตตี (Petty, 1963: 469 – 472) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูผู้สอนได้มาก
2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษาแบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้นแต่ต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกันการให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยกระทำ ดังนี้
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากนักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกที่ใช้จะต้องเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากบทเรียนในแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มนักเรียนสามารถรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป
7. การให้นักเรียนทำแบบฝึกช่วยให้ครูผู้สอนมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูผู้สอนดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันเวลาที่
8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่อยู่ในหนังสือแบบเรียนจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่
9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยจะช่วยให้ครูผู้สอนประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านนักเรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาออกแบบฝึกจากตำราเรียน ทำให้มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

10. แบบฝึกจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะการจัดพิมพ์ขึ้นเป็นรูปเล่มที่แน่นอนยอมลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงในกระดาษไขทุกครั้ง และนักเรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538: 65) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระของครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมากขึ้น
4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลักจากเรียนจบบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้เด็กได้ทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในเวลาเรียน
9. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
10. ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

รัชณี ศรีไพรวรรณ (2517: 12) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
3. ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมในแต่ละบทเรียน
4. ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก
5. ฝึกให้มีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานตนเองได้
6. ฝึกให้เด็กได้ทำงานตามลำดับโดยมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อการฝึกทักษะทางการเขียนของนักเรียนและการฝึกฝนนั้นควรจะมีหลายๆ แบบเพื่อให้นักเรียนจะได้ไม่เบื่อ แบบฝึกนอกจากจะเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการเรียนทักษะทางภาษาของนักเรียน แล้วยังมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนในการสอน ทำให้ทราบพัฒนาการทางทักษะนั้นๆ ของนักเรียน และเห็นข้อบกพร่องในการเรียน ซึ่งจะได้แก้ไขปรับปรุงได้ทัน่วงทีอันมีผลทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะไว้หลายคน เช่น

อรุณศรี แสงแก้ว (2530: 84) ศึกษาความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนที่ใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่างๆ กับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกอ่านที่ใช้คำถามระดับต่างๆ มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรพิมพ์ เครือเนียม (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนโคลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 80 คน เครื่องมือคือ แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จำนวน 10 แผน แบบฝึกทักษะการเขียนโคลง 10 แบบฝึก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเขียนโคลง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนโคลงสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนโคลงช่วยให้นักเรียน มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการเขียนโคลงดีขึ้น

อรษา บุญปัญญา (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นหลังใช้แบบฝึก

กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ (2544: บทคัดย่อ) ผลของการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน

ปราณี คงอยู่ (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 ชุดแผนการสอนชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85.27/84.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ หลังจากใช้ชุดฝึกทักษะแล้ว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2534: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นชุดฝึกทักษะด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ถาวรคุณ) กรุงเทพมหานคร จำนวน 105 คน ผลการวิจัยพบว่าหลังจากที่นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจากชุดฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วได้ทำการทดสอบหลังการฝึกปรากฏว่านักเรียนมีคะแนนทดสอบหลังการฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิตติยา รัศมีแจ่ม (2549: 53) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ จากหนังสือพิมพ์รายวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ 80.03/80.40 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และนักเรียนมีความสามารถทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อการฝึกทักษะของนักเรียน แบบฝึกช่วยพัฒนาสมรรถภาพการอ่านให้ดีขึ้น การฝึกทักษะแต่ละทักษะนั้นอาจมีวิธีฝึกได้หลายๆ แบบ เพื่อมิให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการเรียนจะทำให้นักเรียนเข้าใจการอ่าน และสนใจการเรียนในภาษาไทยสูงขึ้นอีกทั้งยังทำให้การสอนอ่านวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2525: 200) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสพการณ์การเรียนรู้จากการฝึกฝนอบรมหรือการสอน

สาคร ธรรมศักดิ์ (2541: 135) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสพการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปะศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอันเป็นประสบการณ์ การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

กู๊ด (Good, 1973: 103) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่พัฒนามาจากการเรียนในสถานศึกษาโดยปกติวัดจากคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้หรือจากการทดสอบ หรืออาจรวมถึงคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้และคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ

จากข้อความข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคล ซึ่งแสดงออกในลักษณะของพฤติกรรมต่างๆ ที่สามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาสอน คือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหา

3.2 จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2539: 29-32) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพสมองของบุคคลว่า เรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร เช่น มีพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัยนั่นเอง โดยแบ่งการวัดออกเป็น 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของวิชาที่เรียน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ การวัดแบบนี้ต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการวัดได้ 2 ลักษณะคือ

2.1 การสอบแบบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูผลเฉพาะอย่าง

2.2 การสอบแบบให้เขียนตอบ เป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบคือ

- ก. แบบไม่จำกัดคำตอบ ซึ่งได้แก่การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง
- ข. แบบจำกัดคำตอบ ซึ่งเป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้คำตอบหรือกำหนดคำตอบมาให้เลือกซึ่งมี 4 รูปแบบคือ
 - แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง
 - แบบจับคู่
 - แบบเติมคำ
 - แบบเลือกตอบ

การวัดผลสัมฤทธิ์อ่านเนื้อหาโดยการเขียนตอบนั้น เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายในโรงเรียน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสอบวัดเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หรือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลว่า หลังจากได้เรียนรู้แล้วมีความสามารถด้านใดบ้าง และความสามารถดังกล่าวมีมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความเชื่อถือได้

3.3 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2524) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบลงในกระดาษและให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบ่งเป็น 2 แบบดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อคำถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากเพียงใดบกพร่องตรงไหนจะได้สอนซ่อมเสริม หรือวัดดูความพร้อมก่อนที่จะสอนเรื่องใหม่ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนี้ มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้นๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้นๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบคือ แบบทดสอบถูกผิด แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้นแต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดีพอจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้นสามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดๆ ก็ได้ จะใช้วัดอัตราการพัฒนาของเด็กแต่ละวัยในแต่ละกลุ่มแต่ละภาคก็ได้ จะใช้สำหรับให้ครูวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ระหว่างวิชาต่างๆ ในเด็กแต่ละคนก็ได้ ข้อสอบมาตรฐานนอกจากจะมีคุณภาพของแบบทดสอบสูงแล้วยังมีมาตรฐานในด้านวิธีดำเนินการสอบ คือไม่ว่าโรงเรียนใดหรือส่วนราชการใดจะนำไปใช้ต้องดำเนินการสอบเป็นแบบเดียวกัน แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบบอกถึงวิธีการสอบว่าทำอย่างไร และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนอีกด้วย ทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกัน คือจะเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้สอนนักเรียนไปแล้ว สำหรับพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ นิยมใช้ตามหลักที่ได้จากการประชุมของนักวัดผล

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2545: 95) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คือ แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

เยาวดี วิบูลย์ (2540: 16) กล่าวว่า แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลของการเรียนหรือการสอน

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ ของแต่ละสาขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ซึ่งมีแบบทดสอบที่เป็นข้อเขียนและที่เป็นภาคปฏิบัติจริง

3.4 ประเภทของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2539: 31-32) ได้กล่าวถึงประเภทของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. การทดสอบแบบอิงกลุ่ม หรือการวัดผลแบบอิงกลุ่ม เป็นการทดสอบหรือการสอบวัดที่เกิดจากแนวความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ว่า ความสามารถของบุคคลใดๆ ในเรื่องใดนั้นมีไม่เท่ากัน บางคนมีความสามารถเด่น บางคนมีความสามารถด้อยและส่วนใหญ่จะมีความสามารถปานกลาง การกระจายความสามารถของบุคคล ถ้านำมาเขียนกราฟจะมีลักษณะคล้ายๆ ไค้รูปประฆังหรือที่เรียกว่าไค้ปกติ ดังนั้นการทดสอบแบบนี้จึงยึดคนส่วนใหญ่เป็นหลักในการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาคะแนนผลการสอบของบุคคลเทียบกับคนอื่นๆ ในกลุ่ม คะแนนจะมีความหมายก็ต่อเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนของบุคคลอื่นที่สอบด้วยข้อสอบฉบับเดียวกัน จุดมุ่งหมายของการทดสอบแบบนี้ก็เพื่อจะกระจายบุคคลทั้งกลุ่มไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล นั่นก็คือ คนที่มีความสามารถสูงจะได้คะแนนสูง คนที่มีความสามารถด้อยกว่าก็จะได้คะแนนลดหลั่นลงมาจนถึงคะแนนต่ำสุด

2. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ยึดความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ กล่าวคือ ยึดหลักการว่าในการเรียนการสอนนั้นจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดประสบความสำเร็จในการเรียน แม้ว่าผู้เรียนจะมีลักษณะแตกต่างกันก็ตาม แต่ทุกคนควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาไปถึงขีดความสามารถสูงสุดของตน โดยอาจใช้เวลาแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ดังนั้นการทดสอบแบบอิงเกณฑ์จึงมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นแล้วนำมาผลการสอบวัดของแต่ละบุคคลเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ได้มีการนำผลไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นๆ ในกลุ่ม ความสำคัญของการทดสอบแบบนี้จึงอยู่ที่ทำการกำหนดเกณฑ์ เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ พิซิต ฤทธิ์จรูญ (2545: 96) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียนซึ่งแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถาม หรือปัญหาให้ แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้นๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอน วิธีการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

ภัทรา นิคมานนท์ (2540: 61-68) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบด้านพุทธิพิสัยว่าโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย หมายถึง แบบทดสอบที่ถามให้ตอบยาวๆ แสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง ประเภทที่สอง คือ แบบทดสอบปรนัย หมายถึง แบบทดสอบประเภทถูก-ผิด เติมคำ จับคู่ และเลือกตอบ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทของแบบทดสอบได้แก่

1. จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเฉพาะคราวเพื่อใช้ทดสอบผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของเด็ก

1.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่ซับซ้อนมากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เมื่อสร้างขึ้นแล้วมีการนำไปทดลองสอบ แนะนำผลมาวิธีการทางสถิติ เพื่อปรับปรุงให้มีคุณภาพดี มีความเป็นมาตรฐาน

2. จำแนกตามจุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่ได้เรียนรู้ว่ามีมากน้อยเพียงใด

2.2 แบบทดสอบความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต

3. จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีการตอบ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบอัตนัย มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้สอบได้ตอบยาวๆ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

3.1 แบบทดสอบปรนัย เป็นแบบสอบถามที่ถามให้ผู้สอบตอบสั้นๆ ในขอบเขตจำกัด คำถามแต่ละข้อวัดความสามารถเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ผู้สอบไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย

4. จำแนกตามลักษณะการตอบ จำแนกได้ 3 ประเภท คือ

4.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ เช่น การสอบวิชาพลศึกษา ให้แสดงท่าทางประกอบเพลง วิชาประดิษฐ์ ให้ประดิษฐ์ด้วยของใช้ด้วยเศษวัสดุ การให้คะแนนจากการทดสอบประเภทนี้ครูต้องพิจารณาทั้งด้านคุณภาพของผลงาน ความถูกต้องของวิธีปฏิบัติรวมทั้งความคล่องแคล่วและปริมาณของผลงานด้วย

4.2 แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบทุกชนิด

4.3 แบบทดสอบด้วยวาจา เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบใช้การโต้ตอบด้วยวาจา

5. จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ จำแนกได้ 2 ประเภท

5.1 แบบทดสอบวัดความเร็ว เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะความคล่องแคล่วในการคิด ความแม่นยำในความรู้เป็นสำคัญ มักมีลักษณะค่อนข้างง่าย แต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อย ผู้สอบต้องแข่งขันกันตอบ ใครที่ทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่า แบบทดสอบวัดประสิทธิภาพสูงสุด แบบทดสอบลักษณะนี้มีลักษณะค่อนข้างยากและให้เวลาทำมาก

6. จำแนกตามลักษณะและโอกาสในการใช้ จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

6.1 แบบทดสอบย่อย เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อคำถามไม่มากนัก มักใช้สำหรับประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยย่อย โดยมีจุดประสงค์หลัก คือ เพื่อปรับปรุงการเรียนเป็นสำคัญ

6.2 แบบทดสอบรวม เป็นแบบทดสอบที่ถามความรู้ความเข้าใจรวมหลายๆ เรื่อง หลายๆ เนื้อหา หลายๆ จุดประสงค์ มีจำนวนมากข้อ มักใช้ตอนสอบปลายภาคเรียนหรือปลายปีการศึกษา จุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ให้เปรียบเทียบแข่งขันระหว่างผู้สอบด้วยกัน

7. จำแนกตามเกณฑ์การนำผลจากการสอบวัดไปประเมิน จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

7.1 แบบทดสอบอิงเกณฑ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดระดับความรู้พื้นฐานและความรู้ที่จำเป็นในการบ่งบอกถึงความรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์

7.2 แบบทดสอบอิงกลุ่ม เป็นแบบทดสอบที่มุ่งนำผลการสอบไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นในกลุ่มที่ใช้ข้อสอบเดียวกัน ถ้าใครมีความสามารถเหนือใครเพียงใด เหมาะสมสำหรับใช้เพื่อการสอบที่มีการแข่งขันกันมากกว่าเพื่อการเรียนการสอน

8. จำแนกตามสิ่งเร้า จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

8.1 แบบทดสอบทางภาษา ได้แก่ การใช้คำพูดหรือตัวหนังสือไปเร้าผู้สอบตอบโดยการพูดหรือเขียนออกมา

8.2 แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา ได้แก่ การใช้รูปภาพ กิริยา ท่าทาง หรือ อุปกรณ์ต่างๆ ไปเร้าให้ผู้สอบตอบสนอง

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ใช้ในปัจจุบันมีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีจุดมุ่งหมาย และขีดความสามารถในการทดสอบแตกต่างกัน ดังนั้นในการนำแบบทดสอบไปใช้ต้องระมัดระวังว่าเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องเหมาะสมกับสิ่งที่เราต้องการหรือไม่ การจำแนกประเภทของแบบทดสอบจึงช่วยให้สามารถเข้าใจและเลือกใช้แบบทดสอบได้ถูกต้องยิ่งขึ้น การจำแนกแบบทดสอบสามารถทำได้หลายแบบขึ้นอยู่กับผู้จำแนกว่าจะยึดถืออะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก

3.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2545: 97-98) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีการสร้าง
4. เขียนข้อสอบ
5. ตรวจทานข้อสอบ
6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
7. ทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบ
8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

พิตร ทองชั้น (2524: 60-61) ได้กล่าวถึงกระบวนการในการสร้างแบบทดสอบ ว่าการสร้างแบบทดสอบจะต้องมีการวางแผนในการสร้างแบบมีขั้นตอน เพื่อช่วยให้การสร้างแบบทดสอบมีประสิทธิภาพ โดยมีลำดับขั้นตอนในการวางแผนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนและแน่นอนในเรื่องใด อย่างไร เช่น สร้างแบบทดสอบในเรื่องใด และมีการกำหนดน้ำหนักคะแนน และควรทราบกลุ่มนักเรียนที่จะทดสอบว่า เก่ง-อ่อนเพียงใด เพื่อจะได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างข้อสอบให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และควรมีการกำหนดวัน เวลา ในการสอบให้พอเหมาะกับกลุ่มสอบ

2. ขั้นเตรียม เช่น เตรียมหลักสูตร เนื้อหาวิชา ตลอดจนตำราหนังสือแบบเรียนรวมถึงต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตร และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้การทำแบบทดสอบ เช่น กระดาษคำตอบและครูผู้สอน ต้องเลือกแบบและชนิดของข้อทดสอบ เช่น การใช้แบบเลือกตอบ แบบเรียงความหรือแบบผสม

3. ขั้นลงมือปฏิบัติ ได้แก่ ขั้นลงมือปฏิบัติการเขียนข้อสอบตามที่กำหนดไว้ สิ่งที่ต้องยึดถือคือหลักและวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดี ถ้าเกิดข้อสอบข้อใดเกิดปัญหา ควรมีการพูดคุยกับเพื่อนครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ทางด้านเนื้อหาวิชานั้นๆ

4. ขั้นตรวจสอบ ควรมีการตรวจตราข้อสอบว่ามีข้อบกพร่องดี-ไม่ดียังไร โดยนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ข้อสอบหลักจากที่ได้ทดสอบกับนักเรียนแล้ว

5. ขั้นจัดพิมพ์ สิ่งที่ต้องคำนึงได้แก่ รูปเล่มต้องจัดให้เรียบร้อย พิมพ์ให้สะอาด ตัวอักษรไม่ผิดพลาด คำชี้แจงในข้อสอบต้องชัดเจน และต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนข้อสอบ เวลา คะแนนเต็ม

นอกจากนี้บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2525: 22-29) ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ ว่ามีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นวางแผนการสร้างแบบทดสอบ การวางแผนสร้างแบบทดสอบต้องพิจารณาถึงสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ

1.1 จุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้ หลักการสำคัญ คือ การนำแบบทดสอบไปใช้จะต้องสัมพันธ์อยู่กับการสอน เช่น สอบเพื่อตรวจสอบความรู้เดิม สอบก่อนทำการสอน การสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และวินิจฉัยข้อบกพร่องของข้อสอบในระหว่างการทำดำเนินการสอน และการสอบเพื่อสรุปผลการเรียน ดังนั้น จุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้จึงแบ่งได้เป็น 4 จุดประสงค์ คือ

1.1.1 ใช้ตรวจสอบความรู้เดิม ก่อนที่จะเริ่มต้นการสอนเพื่อพิจารณาว่าถ้านักเรียนยังขาดความรู้พื้นฐานก็จำเป็นต้องทำการสอนเสริมเสียก่อน แต่ถ้านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอ ก็พิจารณาต่อไปว่า นักเรียนมีระดับความสามารถสูงต่ำเพียงใด เพื่อจัดกลุ่มการเรียนการสอนและเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน

1.1.2 ใช้ตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงการเรียนการสอน โดยจะทำการสอบ
ในระหว่างดำเนินการสอนเป็นระยะๆ

1.1.3 ใช้วินิจฉัยผู้เรียนเพื่อหาสาเหตุข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.1.4 ใช้สรุปผลการเรียน เพื่อตัดสินผลการเรียนว่านักเรียนควรได้เกรดอะไร สอบ
ผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 เนื้อหาวิชาและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งได้มาจากทวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งเป็น
กระบวนการในการจำแนกแยกแยะว่าวิชานั้น ๆ มีหัวข้อเนื้อหาสาระที่สำคัญอะไรบ้าง มีจุดประสงค์ที่
จะก่อให้เกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง ซึ่งประกอบด้วยทวิเคราะห์ 2 อย่าง คือ

1.2.1 ทวิเคราะห์เนื้อหาวิชา ซึ่งต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน
ของเนื้อหา ความยากง่ายของเนื้อหา ขนาดความยาวของเนื้อหา เวลาที่ใช้สอน

1.2.2 ทวิเคราะห์จุดประสงค์ เป็นการจำแนกและจัดหมวดหมู่พฤติกรรมที่
ต้องการปลูกฝังหรือต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นสื่อ นำ ทวิเคราะห์จุดประสงค์
ซึ่งควรดำเนินการดังนี้ รวบรวมจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด จากหลักสูตรและคู่มือครู หลังจากนั้น
จึงเขียนพฤติกรรมที่สำคัญของแต่ละจุดประสงค์ทั้งหมด และนิยามความหมายของพฤติกรรม
ดังกล่าว

การสร้างตารางทวิเคราะห์หลักสูตร หรือตารางลักษณะเฉพาะ เป็นตาราง 2 มิติ มิติที่หนึ่ง
เป็นจุดประสงค์การสอน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และมิติที่สอง เป็นหัวข้อเนื้อหาในแต่ละ
หัวข้อเนื้อหาและพฤติกรรม กำหนดคะแนนน้ำหนักความสำคัญไว้ ซึ่งคะแนนน้ำหนักความสำคัญนี้จะ
นำมาใช้ในการเขียนข้อสอบว่าต้องเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมในหัวข้อเนื้อหาใดมากเพียงใด

วิธีกำหนดน้ำหนักความสำคัญและจำนวนข้อสอบทำได้ดังนี้

1. กำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละหัวข้อเนื้อหา โดยพิจารณาจากเวลาที่ใช้สอนใน
แต่ละหัวข้อเนื้อหา

2. กำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละพฤติกรรม โดยพิจารณาจากความสำคัญของ
จุดประสงค์ที่ใช้สอน

3. กำหนดจำนวนข้อที่จะใช้สอบทั้งหมด โดยพิจารณาจากจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบ
ไปใช้

4. คำนวณจำนวนข้อสอบในแต่ละหัวข้อเนื้อหา โดยคิดจากน้ำหนักความสำคัญ

5. คำนวณจากข้อสอบในแต่ละหัวข้อเป็นรายพฤติกรรม โดยคิดจากน้ำหนักความสำคัญ
ของแต่ละพฤติกรรม

2. ขั้นตอนเตรียมงานและเขียนข้อสอบ ควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังนี้

2.1 เตรียมแบบทดสอบฉบับยกร่าง โดยเขียนจากตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วนำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข การเขียนข้อสอบต้องเลือกชนิดข้อสอบ และรูปแบบคำถามให้เหมาะสมและควรเขียนข้อสอบให้มากกว่าข้อสอบที่ต้องการจริง โดยเผื่อไว้ประมาณ 25-50 %

2.2 ควรเขียนข้อสอบให้ยากพอเหมาะ ข้อสอบถูกผิดควรมีคนตอบถูก 75 % ข้อสอบเลือกตอบ 5 ตัวเลือกควรมีคนตอบถูก 60 % ข้อสอบเติมคำควรมีคนตอบถูก 50 %

2.3 เมื่อเขียนข้อสอบเสร็จแล้ว ควรนำมาพิจารณาข้อบกพร่องต่างๆ เช่น คำถามต้องไม่กำกวม ไม่คลุมเครือ ไม่ผิดหลักภาษาไม่ยากและซับซ้อนเกินไป

2.4 ควรเขียนข้อสอบให้เนื้อหาบังคับคำตอบ มากกว่าใช้ฟอร์มข้อความบังคับคำตอบ เช่น การใช้คำว่า อาจจะ บางที จะมีโอกาสคำตอบถูกมากกว่าผิด

2.5 ควรจัดข้อสอบให้เป็นหมวดหมู่ ตามประเภทของข้อสอบ

2.6 ควรสร้างข้อสอบแบบระดมพลังมากกว่าเร่งรีบ

2.7 อย่าจัดข้อสอบให้มีข้อถูกเรียงกันอย่างเป็นระบบ

2.8 ควรออกแบบข้อสอบให้มีวิธีตอบที่สะดวกและง่ายต่อการตรวจให้คะแนน

2.9 ควรเขียนคำสั่งหรือคำชี้แจงให้ละเอียดและชัดเจน

2.10 ควรระลึกอยู่เสมอว่า พฤติกรรมทุกพฤติกรรมไม่สามารถวัดด้วยข้อสอบเพียงข้อเดียวหรือฟอร์มเดียว

2.11 หลีกเลี่ยงข้อสอบแบบถูกผิด เพราะมีโอกาสเดาตอบถูกได้ง่าย

3. ขั้นตอนทดลองสอบ เมื่อเขียนข้อสอบและจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วก็นำไปทดลองสอบเพื่อนำผลมาแก้ไขปรับปรุงข้อสอบซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่จะนำไปทดลองสอบให้นักเรียนทั้งคนเก่ง กลาง และอ่อน คละกันไป

3.2 กำหนดเวลาที่ใช้สอบให้เหมาะสมกับจำนวนข้อสอบ สำหรับแบบทดสอบที่สร้างขึ้นครั้งแรกจะพิจารณาเวลาที่ใช้ทำข้อสอบ จากเวลาที่นักเรียน 90 % ทำแบบทดสอบเสร็จเป็นการหมดเวลา

3.3 การคุมสอบต้องพยายามจูงใจให้นักเรียนมีสมาธิ และพยายามทำแบบทดสอบอย่างเต็มความสามารถ เพราะถ้านักเรียนรู้ว่าการทดลองสอบนี้จะไม่มีการสอบได้สอบตก อาจทำให้นักเรียนตอบแบบทดสอบอย่างขอไปที ซึ่งจะส่งผลต่อคะแนนที่จะนำมาประเมินผลข้อสอบได้

3.4 ครูต้องเตรียมตัวล่วงหน้าในการคุมสอบ อย่าให้มีสิ่งผิดพลาดใดๆ เกิดขึ้นและการคุมสอบครูควรวางท่าทางให้มีความเป็นกันเองให้มากที่สุด

3.5 สถานการณ์ทดสอบ ต้องทำให้เหมาะสมที่สุด ห้องสอบต้องปราศจากเสียงรบกวน ใดทั้งสิ้น ต้องมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ที่นั่งสอบเหมาะสม

4. ชั้นประเมินผลแบบทดสอบ เป็นการตรวจสอบแบบทดสอบมีคุณภาพหรือไม่ โดยพิจารณาตามคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบ 10 ประการ คือ

4.1 ความแม่นยำ หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดพฤติกรรมได้ตรงตามที่ระบุไว้ใน จุดประสงค์และตามที่ทำการสอนจริง

4.2 ความเชื่อมั่น หมายถึง แบบทดสอบให้ผลการสอบสอดคล้องตรงกันทุกครั้ง

4.3 อำนาจจำแนก หมายถึง ข้อสอบที่แบ่งแยกคนเก่งอ่อนออกจากกันได้กล่าวคือ คน เก่งจะตอบถูก คนอ่อนจะตอบผิด

4.4 ความยากง่าย หมายถึง จำนวนเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบถูกโดยทั่วไปและความยากง่ายที่ เหมาะจะมีคนครึ่งหนึ่งตอบถูก

4.5 ความเป็นปรนัย หมายถึง ข้อสอบที่มีคำถามชัดเจนและการให้คะแนนชัดเจน

4.6 ความเฉพาะเจาะจง หมายถึง คนที่มีความสามารถเฉพาะเรื่องนั้นจะตอบข้อสอบ ข้อ นั้นถูก แต่ถ้ามีความสามารถทั่วไปจะตอบข้อสอบไม่ถูก

4.7 ประสิทธิภาพ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ประหยัดการสร้าง การดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนน แต่ให้ผลการสอบถูกต้อง

4.8 ความสมดุล หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดได้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และ เนื้อหา มีสัดส่วนจำนวนข้อสอบคล้อยตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร

4.9 ความยุติธรรม หมายถึง แบบทดสอบมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ และเปิดโอกาสให้ ทุกคนมีโอกาสที่จะตอบถูกได้เท่ากัน

4.10 ความเหมาะสมของเวลา หมายถึง แบบทดสอบกำหนดเวลาให้อย่างเพียงพอใน การตอบข้อสอบจนเสร็จ

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า กระบวนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ จะมี ขั้นตอนสำคัญ คือขั้นวางแผน ขั้นเตรียม ขั้นทดลองสอบ และชั้นประเมินผลแบบทดสอบ กระบวนการ นี้จะทำงานติดต่อกันไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้คุณภาพแบบทดสอบตามที่ต้องการ การวางแผนสร้าง แบบทดสอบนับว่าเป็นขั้นสำคัญมาก เพราะจะเป็นตัวกำหนดการเขียนข้อสอบให้ถูกต้องตั้งแต่แรก ดังนั้นตารางวิเคราะห์หลักสูตรจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องสร้างขึ้นก่อนที่จะทำการสร้างแบบทดสอบ ทุกครั้ง

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วัลลิมา สงสุวรรณ (2541: 89) ได้ทำการศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีวินัยในตนเองและความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ลำดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้มีการคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ศศิวิมล เนื่องนิตย์ (2543: 98) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตะเคียนวิทยาคม อำเภอภินนบุรี จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 52 คน โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 26 คน กลุ่มควบคุม 26 คน ใช้เวลาในการทดลอง 26 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน กลุ่มทดลองเรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล กลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วราภา โพธิ์สัทยา (2532: 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการสอนของนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อการสอนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

รัชดา ขำครุฑ (2540: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์ ระดับนาฏศิลป์ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป และการสอนตามคู่มือครู พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของกลุ่มนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความสนใจในหลักวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง การทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลมโซย ด่านขุนทด (2544: 50) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่าน ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่า นักเรียนที่สอนโดยไม่ใช้ แบบฝึกทักษะการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉันทนา การสอาด (2547: 100) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิง วิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีประสิทธิภาพ 88.14/80.91 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไบรแอน และสมิท (Bryan; & Smith. 1975: 24-25) ได้กล่าวถึงการศึกษาการใช้ชุดการเรียน ด้วยตนเอง ที่มหาวิทยาลัยเซาท์แคลิฟอร์เนีย ในวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ ซึ่งทำการทดลองเป็นเวลา 3 ภาคเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนร้อยละ 60 มีผลการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม ร้อยละ 95 มีความ สนุกสนานกับการเรียนเพิ่มขึ้น และร้อยละ 74 ชอบที่จะเรียนโดยชุดการเรียนมากกว่าการเรียนปกติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการอ่าน สรุปได้ว่าแบบฝึก ทักษะสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอน และแพร่หลายในวงการศึกษาไทยระดับชั้นต่างๆ ผลวิจัย พบว่าการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ ส่วนมากช่วยให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถนำมาใช้พัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะกระบวนการในการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมัธยมขนาดนาควาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 197 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาควาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมขนาดนาควาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ศึกษาลักษณะของแบบฝึก การสร้างแบบฝึก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาหลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

4. เขียนนิยามปฏิบัติการของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้ แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านนำเอาวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการรับสารจากการอ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาเพื่อการพัฒนาแบบฝึก ดังนี้

4.1 ความสอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์

4.2 ความเหมาะสมของเนื้อหาต้องไม่ขัดกับหลักศีลธรรม

4.3 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

4.4 เนื้อเรื่องมีความยาวพอเหมาะกับช่วงความสนใจของผู้เรียน

4.5 เมื่อนักเรียนอ่านแล้วต้องใช้ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

5. ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแบบฝึก โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ และความสนใจของนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 7 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำนวนไทยน่ารู้

ชุดที่ 2 พิเคราะห์ดูโฆษณา

ชุดที่ 3 บทความตามสื่อ

ชุดที่ 4 นิทานให้ข้อคิด

ชุดที่ 5 บทเพลงสร้างสรรค์

ชุดที่ 6 วรรณกรรมเรื่องสั้น

ชุดที่ 7 คุณค่าจากพระบรมราชาบาท

โดยแต่ละชุดมีความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนี้

ชุดที่ 1 ความหมายและความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำนวนไทยน่ารู้ คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 2 แบบฝึกอ่านโฆษณาอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านโฆษณา คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 3 แบบฝึกอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านบทความ คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 4 แบบฝึกอ่านนิทานอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านนิทาน คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 5 แบบฝึกอ่านบทเพลงอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านบทเพลง คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 6 แบบฝึกอ่านวรรณกรรมเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านเรื่องสั้น คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

ชุดที่ 7 แบบฝึกอ่านวรรณกรรม (ซีไรต์)อย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรม (ซีไรต์) แบบฝึกการอ่านวรรณกรรม (ซีไรต์) คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และเฉลยแบบทดสอบ

6. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยมีเนื้อหา และแบบฝึกหัด โดยเริ่มจากเนื้อหาและกิจกรรมที่ง่ายไปหายาก

7. นำแบบฝึกทักษะการอ่านที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

8. นำแบบฝึกทักษะการอ่านที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหา ลักษณะรูปแบบ ภาพประกอบ การใช้ภาษา คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับโดยใช้แบบประเมิน และนำข้อเสนอนี้มาปรับปรุงแบบฝึกทักษะการอ่าน

วิธีกาคุณภาพแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินแบบฝึก สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาบทเรียน ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินแบบฝึกที่ใช้ในการวิจัย
2. พิจารณาหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมายเพื่อทราบว่าการต้องการข้อมูลอะไรบ้าง
3. สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา การประเมินเป็นข้อความที่มีมาตรา

ส่วนประกอบประมาณค่า 3 ระดับ นำค่าการพิจารณามาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (ลัวิน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248 – 249; อ้างอิงจาก Rowinelli; & Hambleton. 1977) โดยกำหนดความหมายดังนี้

คะแนน +1 ถ้าแน่ใจ

คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจ

คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าไม่

4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประเมินแบบฝึกทักษะที่จะนำมาใช้ในการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

6. นำผลจากการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย เพื่อจะใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพของแบบฝึกทักษะ เกณฑ์ในการยอมรับว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ ผู้ศึกษากำหนดให้มีความเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม รวมทั้งข้อวิจารณ์สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดไว้ดังนี้

+1	หมายถึง	ตรงตามจุดประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง	ไม่ตรงตามจุดประสงค์

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์				
2. ความถูกต้องของเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้				
3. ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา				
4. เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน				
5. ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้เรียน				
6. ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				
7. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้				
8. ความเหมาะสมกับจำนวนคาบในแต่ละแบบฝึก				
9. ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
10. ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาและการนำไปใช้				
รวม				

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

7. นำแบบฝึกที่ได้ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปหาคุณภาพ

8. ดำเนินการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

8.1 ขั้นเตรียมการ

8.1.1 ดำเนินการทดลองโดยประสานงานกับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณครูที่เกี่ยวข้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอูปลัถม์ภ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลอง

8.1.2 จัดตารางในการทดลอง โดยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน

8.1.3 จัดสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

8.2 ขั้นทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

ขั้นทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอูปลัถม์ภที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 3 คน ในขณะที่ทดลองผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับสภาพการใช้แบบฝึกว่าเหมาะสมมี ปัญหาหรือไม่ โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดแล้วสัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อไปปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยพบว่ายังมีปัญหาและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขดังนี้

1. ปริมาณของคำถามในแบบฝึกที่มีมากเกินไป นักเรียนไม่สามารถทำเสร็จตามเวลาที่ กำหนด
2. การสะกดคำผิด

ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น

ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอูปลัถม์ภที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 15 คน โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะและให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของแบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยพบปัญหาที่ต้องปรับปรุงมีดังนี้

1. คำชี้แจงบางกิจกรรมไม่ชัดเจน เช่น แบบฝึกชุดที่ 3 และ 4

2. ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในแบบฝึกไม่ชัดเจนรวมทั้งสีของตัวอักษรที่ให้นักเรียนอ่านไม่ชัดเจน ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามปัญหาที่พบ

ขั้นตอนทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาใหม่มาก่อน จำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะ เมื่อนักเรียนเรียนจากแบบฝึกจบในแต่ละชุด ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนครบทุกชุดแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำผลจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาตรวจให้คะแนน แล้วหาค่าเฉลี่ย นำผลจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งได้ผลเท่ากับ 83.95/85.14

ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

1.2 ศึกษาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 วิเคราะห์เนื้อหาและสร้างตารางวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อกำหนดน้ำหนักและพฤติกรรมให้ครอบคลุมตามเนื้อหาวิชาเพื่อสร้างแบบทดสอบ

2. ขั้นสร้าง

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 60 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยสร้างให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยแบ่งเป็น 7 ชุด

ชุดที่ 1 สำนวนไทยน่ารู้

ชุดที่ 2 พิเคราะห์ดูโฆษณา

ชุดที่ 3 บทความตามสื่อ

ชุดที่ 4 นิทานให้ข้อคิด

ชุดที่ 5 บทเพลงสร้างสรรค์

ชุดที่ 6 วรรณกรรมเรื่องสั้น

ชุดที่ 7 คุณค่าจากพระบรมราชาบาท

วิธีการหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. นำแบบทดสอบที่สร้างตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถามและความเหมาะสมทางภาษาที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องที่มีระดับการประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำค่าการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (ลัวน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248 – 249; อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton, 1977) การพิจารณาค่า IOC ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 – 1.00 จำนวน 50 ข้อ

2. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

3. นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้ว ตรวจให้คะแนนและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อสอบตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ตั้งไว้หรือไม่ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดหรือตอบไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน และนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952: 3-32) ได้คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า (p) ระหว่าง .24 - .76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 - .42 ไว้ใช้

4. คัดเลือกข้อสอบ จำนวน 35 ข้อ

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 35 ข้อ มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR -20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ลัวน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 168; อ้างอิงจาก Kuder Richardson 20) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นที่ 0.77

6. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เป็นแบบทดสอบฉบับจริงชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 35 ข้อ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองชนิด Randomized One Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2538: 249)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized One Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง
X	หมายถึง	การทดลองโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน
T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียน

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยดำเนินการทดสอบด้วยตนเอง ใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที แล้วบันทึกผลการทดลองการสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
2. ทดลองสอนโดยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ครั้งละ 1 ชุด เริ่มจากชุดที่ 1 จนครบ 7 ชุด และให้นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกชุด แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน
3. หลังจากสอนจนครบเนื้อหาที่กำหนดแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
4. นำคะแนนจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้การทดสอบ t-test (Dependent Samples) แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาสมมติฐานต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. หาค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 73) โดยคำนวณจากสูตร

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 76-77) โดยคำนวณจากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความยากง่าย (p)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	จำนวนคนที่ตอบรายข้อนั้นถูก
	R	แทน	ดัชนีความยากรายข้อ
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ข้อคำถามที่มีความยากมีค่า P อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 แสดงว่า ข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าค่า P เข้าใกล้ 0 แสดงว่า ข้อนั้นเป็นข้อที่ยาก

2.3 ค่าจำแนก (r) แบบทดสอบทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิค 27 % จากตารางวิเคราะห์ของ จุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 208-209; อ้างอิงจาก จุง เตห์ ฟาน)

2.4 หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอริ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson 20) (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 197-198)

$$\text{สูตร } r'' = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

r''	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
p	แทน	สัดส่วนผู้ทำได้ในข้อหนึ่งๆ นั่นคือสัดส่วนของคนทำถูกกับคนทั้งหมด
q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งๆ คือ $1-p$
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือวัดฉบับนั้น

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528: 294-295) เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\left[\frac{\sum x}{N} \right]}{A} \times 100$$

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\left[\frac{\sum F}{N} \right]}{B} \times 100$$

โดยที่	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึก คือเป็นร้อยละ จากการทำแบบฝึกหัดและ/หรือ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน เป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนและ/หรือ ประกอบกิจกรรมหลังเรียน
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดและ/หรือการ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและ/หรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน
N	แทน	จำนวนผู้เรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและ/หรือกิจกรรมการเรียนรู้
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียนและ/หรือกิจกรรมหลังเรียน

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

วิธีการทางสถิติแบบ t-test Dependent Samples (ลัวิน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 104-106) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

$$Df = N - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที่
	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนคู่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับผลการทดสอบหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับการทดสอบหลังเรียน
	df	แทน	N - 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในแบบฝึก คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึก
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
K	แทน	คะแนนเต็ม
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบทดสอบ
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum D$	แทน	คะแนนรวมของผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	คะแนนรวมของผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน T-distribution
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร มีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80

เมื่อผลการวิจัยสิ้นสุดลงผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (E_1/E_2) ได้ผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1 / E_2
70	58.77	83.95	35	29.80	85.14	83.95/85.14

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 83.95/85.14

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ผลการ ทดลอง	n	K	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	37	35	19.76	3.21	356	4102	13.50*	.00
หลังเรียน	37	35	29.38	3.05				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวา อุปถัมภ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 37 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 197 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 37 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 16 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 3 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เนื้อหา นำมาจากงานเขียนร้อยแก้วและร้อยกรองซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 สำนวนไทยน่ารู้
- ชุดที่ 2 พิเคราะห์ดูโฆษณา
- ชุดที่ 3 บทความตามสื่อ
- ชุดที่ 4 นิทานให้ข้อคิด
- ชุดที่ 5 บทเพลงสร้างสรรค์
- ชุดที่ 6 วรรณกรรมเรื่องสั้น
- ชุดที่ 7 คุณค่าจากพระบรมราชาธิราช

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาด นาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 37 คน ใช้ ระยะเวลาในการทดลอง 16 คาบ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ศึกษาลักษณะของแบบฝึก การสร้างแบบฝึก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาหลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
4. เขียนนิยามปฏิบัติการของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้ แบบฝึกทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านนำเอาวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการรับ สารจากการอ่าน ทั้งนี้เพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาเพื่อการพัฒนาแบบฝึก ดังนี้

- 4.1 ความสอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์
- 4.2 ความเหมาะสมของเนื้อหาต้องไม่ขัดกับหลักศีลธรรม
- 4.3 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
- 4.4 เนื้อเรื่องมีความยาวพอเหมาะกับช่วงความสนใจของผู้เรียน
- 4.5 เมื่อนักเรียนอ่านแล้วต้องใช้ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

5. ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแบบฝึก โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ และความสนใจของนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 สำนวนไทยน่ารู้
- ชุดที่ 2 พิเคราะห์ดูโฆษณา
- ชุดที่ 3 บทความตามสื่อ
- ชุดที่ 4 นิทานให้ข้อคิด
- ชุดที่ 5 บทเพลงสร้างสรรค์
- ชุดที่ 6 วรรณกรรมเรื่องสั้น
- ชุดที่ 7 คุณค่าจากพระบรมราชาธิราช

6. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยมีเนื้อหา และแบบฝึกหัด โดยเริ่มจากเนื้อหาและกิจกรรมที่ง่ายไปหายาก

7. นำแบบฝึกทักษะการอ่านที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

8. นำแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความถูกต้องด้านเนื้อหา วัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน ภาพประกอบ การใช้ภาษาในแบบฝึกทักษะ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับโดยใช้แบบประเมินคุณภาพ IOC โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีคุณภาพความเหมาะสมตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยคุณภาพและความเหมาะสมระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่แบบฝึกทักษะนี้มีคุณภาพและความเหมาะสม

9. นำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการหาคุณภาพแบบฝึกทักษะ

การทดลองหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้ทดสอบหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปลัมภ์ โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปลัมภ์ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 3 คน ในขณะทดลองผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับสภาพการใช้แบบฝึกว่าเหมาะสมมี ปัญหาหรือไม่ โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดแล้วสัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อไปปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยพบว่ายังมีปัญหาและสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขดังนี้

1. ปริมาณของคำถามในแบบฝึกที่มีมากเกินไป นักเรียนไม่สามารถทำเสร็จตามเวลาที่กำหนด

2. การสะกดคำผิด

ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้น

ขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปลัมภ์ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 15 คน โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะและให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของแบบฝึก ซึ่งผู้วิจัยพบปัญหาที่ต้องปรับปรุงมีดังนี้

1. คำชี้แจงบางกิจกรรมไม่ชัดเจน

2. ขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในแบบฝึกไม่ชัดเจนรวมทั้งสีของตัวอักษรที่บ่งชี้ให้นักเรียนอ่านไม่ชัดเจน เช่น แบบฝึกชุดที่ 3 และ 4

ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามปัญหาที่พบ

ขั้นตอนทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปลัมภ์ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 30 คน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. ศึกษาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. วิเคราะห์เนื้อหาและสร้างตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดน้ำหนัก และ พฤติกรรมให้ครอบคลุมตามเนื้อหาวิชาเพื่อสร้างแบบทดสอบ
4. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที โดยสร้างให้สอดคล้องและครอบคลุมเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นตอนการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. นำแบบทดสอบที่สร้างตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถามและความเหมาะสมทางภาษาที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสอนวิชาภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องที่มีระดับ การประเมิน 3 ระดับ ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจความข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำค่าการพิจารณามาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) โดยใช้สูตรของโรบินเนลลีและแฮมเบิลตัน (ลัวัน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248 – 249; อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton. 1977) การพิจารณาค่า IOC ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า ดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.00 จำนวน 50 ข้อ

2. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 50 ข้อไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

3. นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบแล้ว ตรวจให้คะแนนและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาว่าข้อสอบตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ตั้งไว้หรือไม่ ข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบ ผิดหรือตอบไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน และนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความ ยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27% ของจุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952: 3-32) ได้คัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า (p) ระหว่าง .24 - .76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .20 - .42 ไว้ใช้

4. คัดเลือกข้อสอบ จำนวน 35 ข้อ
5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 35 ข้อ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR -20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538: 168; อ้างอิงจาก Kuder Richardson 20) ได้ค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นที่ 0.77

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
4. ตรวจสอบสมมติฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเป็น 83.95/85.14
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาวาอู่ปลัดมณี เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จากผลการทดลองพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมนาวาอู่ปลัดมณี เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพ 83.95/85.14 ผู้วิจัยได้จัดเรียงเนื้อหาเป็นลำดับจากง่ายไปหายากเป็นลำดับเพื่อให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเข้าใจและฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอน และในแบบฝึกยังมีรูปภาพประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่อ่านทำให้แบบฝึกน่าสนใจยิ่งขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองและ

ปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับ และการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อาศัยหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งเร้าและการตอบสนอง พัฒนาการของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างแบบฝึกของไวไลลักษณะ บัญประเสริฐ (2531: 13) ที่ได้กล่าวไว้ว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดี นั้นต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียน ตลอดจนคำนึงถึงจิตวิทยาเกี่ยวกับสิ่งเร้าและการตอบสนอง พัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นของการเรียน นอกจากนี้จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก แบบฝึกทักษะจะต้องประกอบด้วยคำชี้แจงและตัวอย่างสั้นๆ ที่จะทำให้เด็กเข้าใจง่าย ใช้เวลาให้เหมาะสม และยังคงคล้องกับ รัชนี ศรีไพรวรรณ (2547: 412) ที่กล่าวว่า แบบฝึกต้องอาศัยรูปแบบที่สวยงาม เพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำแบบฝึกต่อไป ทั้งยังเป็นแบบฝึกที่ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ ได้รับการตรวจสอบแก้ไขและผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ให้สามารถนำไปทดลองหาประสิทธิภาพได้ ทำให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ (2544: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคามซึ่งแบบฝึกนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะการอ่านด้วยตนเอง และสร้างนิสัยให้รักการอ่าน เห็นคุณค่าของการอ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดลองครั้งนี้ได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบได้รับการตรวจสอบแก้ไขและได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่ผ่านการค่าหาความยากง่าย และความเชื่อมั่นจำนวน 35 ข้อ ผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับดีและผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนสามารถฝึกการอ่านเป็นรายบุคคล ได้ฝึกกระทำซ้ำๆ หลายครั้ง พร้อมทั้งมีเฉลยอยู่ท้ายแบบฝึกเพื่อช่วยให้นักเรียนตรวจคำตอบได้ทันทีที่เกิดข้อสงสัย พร้อมทั้งสามารถอ่านไปความรู้เพื่อช่วยย้ำเตือนความเข้าใจก่อนทำแบบฝึกอีกด้วย และจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในขณะที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะพบว่านักเรียนสนใจอ่านและทำกิจกรรมมากทำให้นักเรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณและอ่านได้ถูกต้องมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมลักษณ์ ห้อยหิรัญ (2531: 68) ที่ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้แบบฝึกกับกิจกรรมตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงเป็นข้อสนับสนุนได้ว่าการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรกำหนดจำนวนกิจกรรมและลักษณะของกิจกรรม ให้สนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสนใจในการเรียนหรือเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *ประมวลศัพท์บัญญัติการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรรณิกา ศุภปัญญาวุฒิ. (2544). *ผลการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ภาษาไทย) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย. (2514). "แนวการสอนภาษาไทย" *คู่มือครูภาษาไทย*. เอกสารนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (2533). *อ่านอย่างไรให้มีคุณค่า*. วารสาร *มศว*. ปทุมวัน.
- โกชัย สาริกบุตร. (2519). *การสร้างความสามารถในการอ่าน*. เชียงใหม่: กลางเวียง.
- จารึก พูพวง. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1*. กรุงเทพฯ: คุรุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑามาศ สุวรรณโคตร. (2519, ธันวาคม). *การอ่านอย่างเป็น*. *วารสารสามัญศึกษา*.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2524). *การจัดการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2525). *จิตวิทยาการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉันทนา การสอาด. (2547). *การสร้างแบบฝึกทักษะเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2526). *การพัฒนาสมรรถภาพในการอ่าน*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 9-15*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ*. กรุงเทพฯ: พิกัดอักษร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). *การประเมินผลสื่อประสมในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา*. หน้า 915-916. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). *การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ตรีศิลป์ บุญขจร; และถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2524). *การใช้ภาษาไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- นิตยา ฤทธิโยธี. (2520). การทำและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ. เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- นิภา ชวนะพานิช. (2518). การสร้างแบบฝึกภาษาเรื่องสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นงนุช วัฒนขจร. (2533). ผลการทดลองใช้แบบฝึกสมรรถภาพการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณกับการสอนอ่านตามปกติที่มีต่อความสามารถในการอ่านและสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภดล จันท์เพ็ญ. (2535). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- เนาวรัตน์ สมร่าง. (2536). การใช้วรรณกรรมร่วมสมัยพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2534). มิติใหม่การสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจมาศ นวลอุไร. (2538). การศึกษาผลการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณโดยการใช้วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางกับวิธีนักเรียนเป็นศูนย์กลางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน) จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2525). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์แนวและวิธีการ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประกิจ รัตนสุวรรณ. (2525). การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2538, เมษายน-มิถุนายน). แนวการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนาหลักสูตร. 11(2):54.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2524). วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี อยู่คง. (2545). การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ อุดมราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุดรราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- เปลื้อง ณ นคร. (2544). ศิลปะแห่งการอ่าน : หลักวิธีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ้า.

- ธัญญา นาคหอม. (2545). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรอณี ชูทัย. (2522). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สมุทรปราการ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2539). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิตร ทองชั้น. (2524). *หลักการวัดผล*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2545). *หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2540). *การประเมินผลการเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรวิพัฒน์.
- ภูมิศรี จันทร์ดา. (2538). *แบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง พักทองของนิดประกอบการสอนภาษาไทยมุ่งประสบการณ์ภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาไทย). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- มานิตย์ บุญประเสริฐ. (กันยายน - ตุลาคม). *ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน*. *จันทร์เกษม*. 74: 9-14.
- แม่มาส ขวลิต. (2528). *การสร้างสังคมนักอ่านและการใช้สารสนเทศ. ใน สรุปผลการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน*. หน้า 9. กรุงเทพฯ: ประเมษฐ์การพิมพ์.
- ยุพา ส่งศิริ. (2512). *การสอนเขียน คู่มือวิชาภาษาไทย เล่ม 3*. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชดา ขำครุฑ. (2540). *การศึกษาเปรียบเทียบด้านการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนวิชาหลักภาษาไทยที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปกับการสอนตามคู่มือครู*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2517). *แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนแรกเรียน. ใน คู่มือแนวความคิดและทัศนะบางประการเกี่ยวกับกลุ่กลุ่บายการสอนเด็กเริ่มเรียน*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2524). *สถิติวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ทวีกิจการพิมพ์.
- (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

- ลมไชย ด่านขุนทด. (2544). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสมเด็จพระพุทธพิบูลสถิตยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณีย์ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช
- วรภา โพลิต์ธธา. (2523). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อ
การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอน
ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลิมา สงสุวรรณ. (2541). ผลการใช้ชุดการเรียนเรื่องการบวกและการลบ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ความมีวินัยในตนเองและความคงทนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร สุทธิแพทย์. (2517). แบบฝึกสำหรับสอนเรื่องวลีในภาษาไทยระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา.
วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิวิมล เนื่องนิศย์. (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนโมดูลกับการสอน
ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ นีละคุปต์. (2528). การพัฒนาทักษะการไตร่ตรองโดยใช้หนังสือพิมพ์รายวัน. กรุงเทพฯ:
จันทร์เกษม.
- ศิริรัตน์ วิชาช่าง. (2535). เจตคติต่อการอ่านและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ
วัยรุ่นที่มีนิสัยดูโทรทัศน์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2542). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช
- สนิท ตั้งทวี. (2529). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). วิธีการสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- สมนึก ภัททิยาธานี. (2537). การวัดผลการศึกษา. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

- สมนึก พวงกลิ่น. (2530). ศึกษาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสมรรถภาพการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ จำปา; และสำเนียง มณีกาญจน์. (2531). *หลักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมพร มั่นตะสูตร (แพ่งพิพัฒน์). (2540). *การอ่านทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำเนา กองทอง. (2531). *การศึกษาค้นคว้าสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านกับอัตราเร็วในการคิด* วิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สาคร ธรรมศักดิ์. (2541). *ผลการสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซิมแบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สายสุนีย์ สกุลแก้ว. (2534). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สิทธา พิณใจภูวดล; และทิพย์สุนทร อนันบุตร. (2525). *หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ท 021 การอ่านและการพิจารณาวรรณกรรม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชุม เฉลยทรัพย์. (2529). *การส่งเสริมการอ่าน*. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- สุจิต เพ็ชรขอบ; และสายใจ อินทร์ทรัพย์. (2523). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจิต เพ็ชรขอบ. (2530). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจันทร์ ตรีสรานุกวัฒนา. (2530). ความสำคัญของการอ่าน. *วารสารร่วมพฤษ*. 20(1): 136.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2523). *การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมหน่วยที่ 3* เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทยการอ่านหน่วยที่ 11 -15. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2534). *การใช้วิธีวิทยาศาสตร์พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2527). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภากร ราชากรกิจ. (2532). *การวิเคราะห์ผลของระบบปฏิสัมพันธ์ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุปรียา มาลากาญจน์. (2532). *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างใช้วิจารณญาณก่อนและ
หลังการใช้แบบฝึกการอ่านอย่างใช้วิจารณญาณในระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อนงค์ วิชาลัย. (2536). *ผลการใช้ตำนานพื้นบ้านล้านนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. พะเยา: สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.
- อรพิมพ์ เครือเนียม. (2544). *การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนโคลงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนสตรีชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.
- อรรษา บุญปัญญา. (2540). *การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณศรี แสงแก้ว. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกการอ่านที่มีคำถามระดับต่างๆ*. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- อดุล ภูปลื้ม. (2539). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกที่จัดคำเป็นกลุ่มคำ และแบบฝึกที่จัดคำและคำ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ถ่ายเอกสาร.

- Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of education objective handbook I : cognitive domain*. New York: David Mckay.
- Bryan John M.; & Smith Jay C. (1975, November). A self Paced Art History of Learning Center of the University at South Carolina. *Audio Visual Instruction*. 20(9):24-25.
- Brook, Nalson. (1960). *Language and language learning*. New York: Harcourt Brace Word.
- Good,C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mcgrahill Book Company.
- Heilman, A.W. (1967). *Principles and practices of teaching reading*. Ohio: A bell and Hodell.
- Hill, J. (1965). Teaching critical reading in the middle grades. In *Teaching reading : Selected materials* . p.277. New York: Oxford University.
- Willaim, Worden Tomas. (1981). *The development of a critical thinking/ critical reading appraisal for grad three through six*. Dissertation: Abstracts International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม	อาจารย์พิเศษระดับมหาบัณฑิตคณะ ศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและ การสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์อุทัยวรรณ นุ่มมีศรี	ครูชำนาญการพิเศษ รับเงินเดือนใน อันดับ คศ.3 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวา- อุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
อาจารย์ศรีสุดา ชานนท์	ครูชำนาญการ รับเงินเดือนในอันดับ คศ.2 โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แบบฝึกทักษะ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ชุดที่ ๕ บทเพลงสร้างสรรค์

ชื่อ.....นามสกุล.....

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/..... โรงเรียนมัธยมนาคนาวาอุปถัมภ์

เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

คำแนะนำในการใช้แบบฝึก

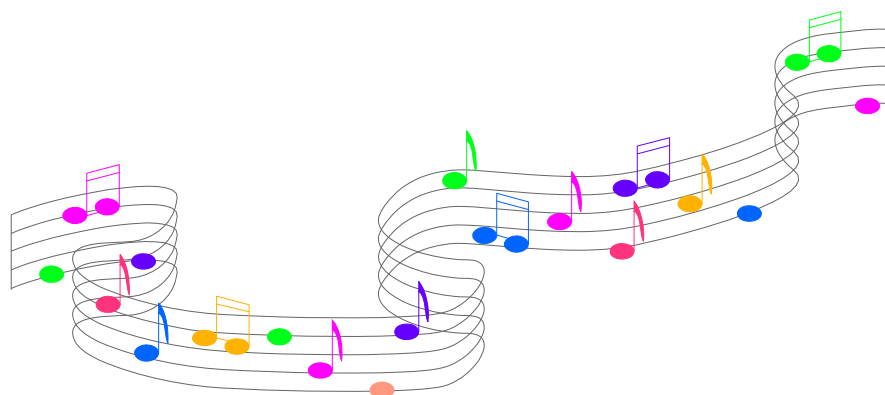
๑. แบบฝึกทักษะชุดนี้เป็นแบบฝึกทักษะชุดที่ ๕ จากแบบฝึกทั้งหมด ๗ ชุด
๒. แบบฝึกทักษะนี้สร้างขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนและฝึกทักษะด้วยตนเอง ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน
๓. ขั้นตอนการใช้แบบฝึก
 - ๓.๑ ศึกษาทำความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึก
 - ๓.๒ ในแต่ละหน้าของแต่ละแบบฝึกจะมีเนื้อหาและคำอธิบายแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติ
 - ๓.๓ ให้นักเรียนตอบคำถามแล้ว ถ้านักเรียนตอบผิดให้กลับไปอ่าน ทบทวนเนื้อเรื่องใหม่อีกครั้ง
 - ๓.๔ เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ท้ายเรื่องลงในกระดาษคำตอบ
 - ๓.๕ นักเรียนไม่ควรดูคำตอบก่อนที่จะทำแบบฝึกทักษะเสร็จเรียบร้อย
 - ๓.๖ ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน จากใบเฉลยคำตอบ

อ่านคำแนะนำการใช้
ให้เข้าใจนะครับ

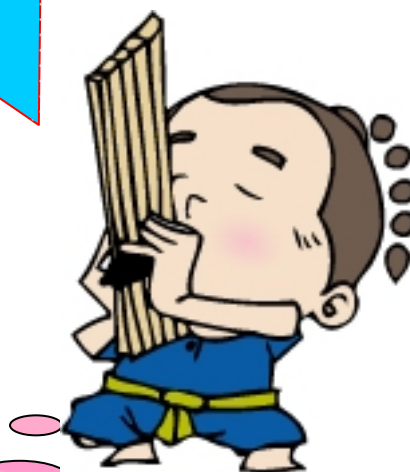

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ตอบคำถามจากบทเพลงที่อ่านได้
๒. อธิบายความหมายของคำ สำนวน โวหารได้
๓. บอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้
๔. บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านได้

พบกันอีกเช่นเคยนะคะ...
ผ่านไปครึ่งทางแล้ว สำหรับการฝึกทักษะการอ่าน
ชุดที่ ๕ นี้จะเป็นเนื้อหา จากบทเพลงสร้างสรรค์
เพื่อน ๆ ลองมาฝึกอ่าน
กันต่อนะ....

แต่ก่อนที่เพื่อน ๆ จะไปฝึก
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
เรามาเรียนรู้เกี่ยวกับบทเพลงกันก่อนค่ะ...

ใบความรู้ที่ ๑

ความหมายของเพลง

เพลง หมายถึง ถ้อยคำที่นักประพันธ์เรียงร้อยหรือเรียบเรียงขึ้น ซึ่งประกอบด้วยเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ทั้งด้านการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแต่ง การเรียบเรียงประโยค และการใช้โวหาร เพลงนั้นอาจให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังในการดำเนินชีวิตด้วยสำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรี กระบวนวิธีร่าเริง โดยเพลงสร้างสรรค์จากเครื่องดนตรีหรือการขับร้อง

รูปแบบของเพลงตามเครื่องดนตรีและเนื้อหา

๑. เพลงไทยเดิม
๒. เพลงไทยลูกกรุง
๓. เพลงไทยลูกทุ่ง
๔. หมอลำ บ้างเรียกหมอลำซิ่ง
๕. เพลงเพื่อชีวิต
๖. เพลงไทยสากล
๗. เพลงสากล

สำหรับชุดฝึกทักษะการอ่านจากบทเพลงสร้างสรรค์นี้
เราจะฝึก กันในเพลงประเภทลูกทุ่ง และเพลงไทยสากล
และเพลงที่เกี่ยวกับพ่อ

เพลงไทยลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่ง คือเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง

ขุนวิจิตรมาตรา บันทึกไว้ในหนังสือเรื่องของละครและเพลง ว่าเพลงลูกทุ่งเป็นวงดนตรีแบบสากลที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณปีหรือสองปี ลักษณะเพลงลูกทุ่งในระยะเริ่มแรก มาจากการร้องรำทำเพลงของไทยดั้งเดิม อาทิ แห่เตศน์ สวดคฤหัสถ์ จำอวด ลีเก (ทรงเครื่อง) ลีเกลูกหมด (ไม่แต่งเครื่อง) ลีเกบันตน ลำตัด เพลงขอทาน เพลงพื้นเมืองบางเพลง ฯลฯ โดยเพลงลูกทุ่งนำมาดัดแปลงแล้วใส่ดนตรีแบบสากล เป็นลักษณะเพลงแบบใหม่ ส่วนคำว่า **"เพลงลูกทุ่ง"** อาจารย์จำนง รังสิกุล คิดประดิษฐ์ขึ้นใช้เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เพลงลูกทุ่งมีความชัดเจนจากเพลงลูกกรุงโดยประกอบ ไชยพิพัฒน์
 จัดรายการเพลงสถานีไทย โทรทัศน์ ใช้ชื่อรายการว่า "เพลงลูกทุ่ง"
 สุรพล สมบัติเจริญ ได้ทำให้เพลงลูกทุ่งอยู่ในความนิยม ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ –
 ๒๕๑๓ จนเรียกได้ว่าเป็นยุคทองของเพลงลูกทุ่ง ได้เกิดการแข่งขัน และยังมี
 นักร้องลูกทุ่งเกิดขึ้นใหม่หลายคน ต่อมาหลังเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
 เพลงลูกทุ่งก็อยู่ในยุคเพลงเพื่อชีวิต เนื้อหาเพลงลูกทุ่ง ได้สอดแทรกเนื้อหาเพลง
 เพื่อชีวิต โดยในยุคนั้นมีเพลงลูกทุ่งเพื่อชีวิตเป็นจำนวนมาก หลังจากนั้น ระหว่าง
 พ.ศ. ๒๕๒๐–๒๕๐๘ วงดนตรีเพลงลูกทุ่งได้เข้าสู่ระบบทุนมากขึ้น มีการแสดง
 เพลงลูกทุ่งมีการประกวดประชันการเต้นและเครื่องแต่งกายของหางเครื่อง
 ประกอบ จนในปัจจุบัน มีศิลปินลูกทุ่งหน้าใหม่เข้าสู่วงการเพลงลูกทุ่งของค่าย
 เพลงหน้าใหม่ ตลาดเพลงลูกทุ่งเป็นตลาดใหญ่ เพลงลูกทุ่งได้รับความนิยมอีกครั้ง
 และมีการมอบรางวัลทางดนตรีลูกทุ่งอยู่หลายรางวัล

เพลงไทยสากล

เพลงไทยสากล เป็นเพลงที่ขับร้องในภาษาไทย โดยเริ่มจากนำทำนองไทย
 เดิมใส่เนื้อร้องบรรเลงและขับร้อง โดยใช้มาตรฐานของโน้ตเพลงแบบสากล จน
 เป็นเพลงไทยแนวใหม่ โดยตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. ๒๔๗๖ มีละครเวที ละครวิทยุ และ
 ภาพยนตร์ไทย มีบทบาทสำคัญทำให้เพลงไทยสากลได้รับความนิยม จนใน
 ปัจจุบันแตกสาขาไปอีกหลากหลาย

ในปัจจุบันมีแนวเพลงเพิ่มขึ้นหลากหลายมากขึ้น กลุ่มผู้ฟังได้แยกแตก
 กระจายเป็นกลุ่มๆ ตามความชอบของผู้ฟัง โดยในแต่ละกลุ่มก็มีการมอบรางวัล

ให้นักร้อง นักแต่งเพลง สำหรับแนวเพลงที่เกิดมาในยุคหลังก็เช่น แร็ป
 ฮิปฮอป เป็นต้น

นักแต่งเพลง หมายถึง ผู้ที่ทำการประพันธ์ทำนอง และ/หรือ ผู้ที่ทำการประพันธ์คำร้อง โดย เพลง ประกอบไปด้วยโครงสร้างหลักๆ ๒ ส่วน คือ ทำนอง และ คำร้อง (เนื้อเพลง)

การแต่งเพลง ในสมัยแรกๆ ผู้ประพันธ์ทำนอง และ ผู้ประพันธ์คำร้อง มักจะเป็นคนๆเดียวกัน ต่อมาการแต่งเพลงพัฒนาไปตามแบบอย่างสากล คือ การสร้างเพลงมักจะถูกประพันธ์ทำนองขึ้นมาก่อน จากนั้นจึงค่อยประพันธ์คำร้อง

องค์ประกอบของเพลง มีดังนี้

- เนื้อร้อง / คำร้อง
- ทำนองหรือดนตรี (melody) / เครื่องดนตรี
- เสียงร้อง
- จังหวะ (rhythm : การกำกับความช้าเร็วของเพลง)
- การประสานเสียง (harmony)
- อื่น ๆ เช่น การใช้เนื้อเสียงแบบต่างๆ, การปรับบรรยากาศ, หางเครื่อง

เมื่อเพื่อน ๆ เรียนรู้ว่าจะมาเป็นบทเพลงที่ไพเราะได้นั้น ต้องมีส่วนประกอบหลายสิ่งด้วยกัน เพื่อไม่เป็นการเสียเวลา เรามาฝึกกันเลย...

คนเหงาที่เข้าใจเธอ

คำร้อง / ทำนอง สลา คุณวุฒิ ขับร้องโดย ต๊กแตน ชลดา

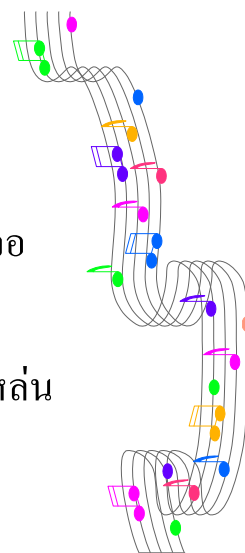
เรียบเรียง ธีระพงษ์ ศักดิ์แก้ว

ก็ฉันเป็นแค่อีกคนที่เธอข้องเกี่ยว
แต่เธอคือคนเดียวในหัวใจฉัน
ความรักพาเรามาไกล ความจริงบอกใจไม่ทัน
เธอมีคนใหม่ก่อนฉัน รู้ทันเมื่อสายทุกอย่าง

เก็บซ่อนตัวในความเหงาใต้เงาความผิด
แอบร่วมทางตามสิทธิ์ผู้มาทีหลัง
ยามยืมเธออยู่กับเขา ยามเหงาถึงมาเคียดขี้ข้าง
ทำหน้าที่ของแฟนทุกอย่าง ทุกครั้งที่ลับตาคน

ยอมเป็นคนเหงาที่เข้าใจเธอ
หากคนเห็นด้วยไม่เจอหลบคำนิทาไม่พิน
ทนเป็นคนเหงาที่เข้าใจเธอ ทุกเจ็บที่ใจต้องเจอ
รักเธอนั้นคือเหตุผล อยู่แบบรู้ว่าผิด
ได้สิทธิ์แค่ยามเธอหมั่น ใช้กรรมด้วยน้ำตารินหล่น
รักคนที่เขามีคู่...

ก็รู้และเจียมบอกใจไม่ได้ครอบครอง
แค่หางตาแอบมองยังกลัวคนรู้
ขอโทษในใจทุกที เมื่อเจ้าที่ของเธอมองอยู่
อยากได้บ่าปอยากบอกให้รู้ แต่กลัวเขาเจ็บกว่าฉัน

ยอมเป็นคนเหงาที่เข้าใจเธอ

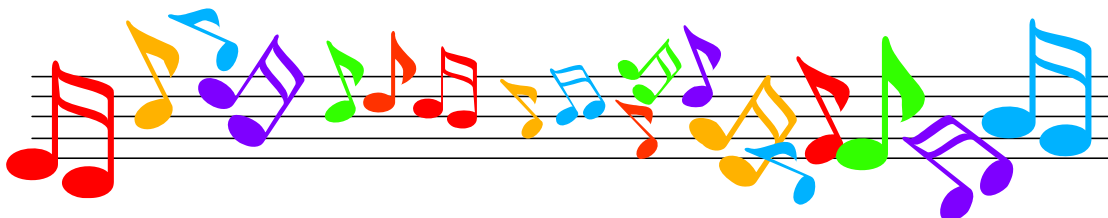
หากคนเห็นด้วยไม่เจอหลบคำนิทาไม่พ้น

ทนเป็นคนเหงาที่เข้าใจเธอ ทุกเจ็บที่ใจต้องเจอ

รักเธอนั้นคือเหตุผล อยู่แบบรู้ว่าผิด

ได้สิทธิ์แค่ยามเธอหม่น ใช้กรรมด้วยน้ำตารินหล่น

รักคนที่เขามีคู่ ผิดเต็มประตู แต่ก็ทนอยู่เพื่อเธอ..

ข้อคิดที่ได้จากเพลงนี้ก็คือ

ยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อความรัก เพราะรักนี้เป็นรักต้องห้าม ไม่มีทาง
เป็นไปได้ เพราะคนที่รักเขามีคู่อยู่แล้ว

แบบฝึกหัดที่ ๑
เพลงภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา

คำร้อง: ชาลี อินทรวิจิตร, อาจินต์ ปัญจพรรค์, สุรพล โทณะวณิก, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, คุณหญิงกุล
ทรัพย์ เกษแม่นกิจ

ทำนอง: ส่าง อารัมภีร์, นคร ถนอมทรัพย์, แมนรัตน์ ศรีกรานนท์, ประสิทธิ์ พยอมยงค์

เรียบเรียงเสียงประสาน: ประสิทธิ์ พยอมยงค์, กิตติ ศรีเปารยะ

บรรเลงโดย วงดนตรีเฉลิมราชย์ ควบคุมวงโดย วิรัช อยู่ถาวร

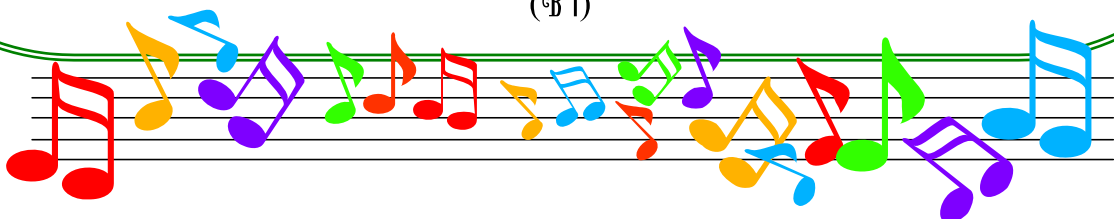
ขับร้องหมู่ โดยศิลปิน 72 คน

บุญของแผ่นดินไทย พ่อหลวงบันดาลให้ ที่ในยุ่งฉางมีข้าว
น้ำรินดินดีใครเล่า ทุกข์ใดเห็นไปบรรเทา ด้วยพระบาท
เกือบศตวรรษ ฐ นำไทยทั้งชาติพันภัย
แผ่นดินถิ่นเมืองทอง ผ่านพันโศภภัยเนืองนอง พระทรงคุ้มครองไทยไว้
ฐ เป็นพลังแผ่นดิน สมานพลังชีวิตของชนชาวไทย
อุ่นใจไพร่ฟ้า พระบุญญาเกริกไกร ภูมิพลมหาราชา
(Medium March)

อ้อองค์สุริย์ศรีมีธรรมส่อง ปกครองอย่างทรงพระเมตตา
คุณบิดรเหล่าประชาทุกข์ร้อน ไฉไลครายมา โอ้ฟ้าเป็นดั่งฝนดับไฟ
ภูมิใจไทย ร่วมร้อยหัวใจร่วมฝักร่วมหวัง ภูมิพลัง แผ่นดินถิ่นนี้ยิ่งใหญ่
ภูมิประวัติ ประชาชาติภูมิไพท ภาคภูมิประชาชัย ภูมิพลังแผ่นดิน
เทิดไท้ นบน์้อมเทิดทูน ฐ เหนือเกล้า สราญ นานเนาหทัยสุขล้ำสมจินต์
เพริศแพรว พิพัฒน์เกทภัยพ่ายแพ้สิ้น นวมินทร์มหาราชาภูมิพล

(ซ้ำ)

แบบฝึกหัดที่ ๑

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. บทเพลงที่นักเรียนอ่านข้างต้น ชื่อเพลงว่าอะไร

ตอบ

.....

๒. ใครเป็นผู้แต่งบทเพลงนี้

ตอบ

.....

๓. คำว่า “ภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา” หมายถึงใคร

ตอบ

.....

๔. ข้อคิดที่ได้จากบทเพลงนี้คืออะไร

ตอบ

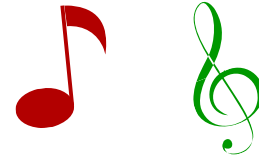
.....

.....

แบบฝึกหัดที่ ๒
บทเพลงปู่เย็น เฒ่าพระนงแห่งลุ่มน้ำเพชร

เนื้อร้อง - ทำนอง โดย.. นายฉาย คีฆมอลาฆู
 เรียบเรียงดนตรี โดย.. เจษฎา สุขะตุงคะ(เต๊ะ)และนายฉาย

ขับร้อง โดย ถัตรชัย ศิริพันธุ์

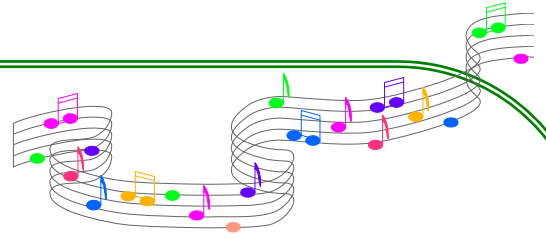
เรื่อลำน้อยล่องลอยกลางสายน้ำ สุดแท้แต่กรรมจะนำพานาวา
 ชีวิตใครหนอลิขิตมา โอ้ชะตาล่วงเวลาวันคืนผันทนผันกล้าก่ลื่นและ
 เดียวดาย ชายชรานาวาและสายน้ำรอยชีวิตคือความจริงเล่าขาน
 ประสบการณ์เป็นตำนานอันมีค่าอายุเลยล่วงไร้ห้วงไร้กังขา สิ้นปรารถนา
 หมดยาไรโลก็ยี่ชีวิตนี้มีอะไรให้ถ้อมัน สายลมพัดผ่านสายน้ำรินไหลโอ้
 ชีวิตถูกผิดดำเนินไป トラบลมหายใจสุดท้ายจะมาเยือนปู่เย็น (ปู่เย็น) ปู่เย็น
 เห็นสังขารม (ปู่เย็นเห็นสังขารม) ทุกถ้อยคำคือความงามสื่อความหมาย
 ให้ข้อคิดเตือนจิตสะกิดใจในโลกนี้สิ่งใดใดไม่จริง...

ดูแต่หอยช... ไม่มีมือไม่มีตีน
 มันยังหากินได้เอง...
 ประสาอะไรกับ ..คนมีมือมีเท้า
 หากินเองไม่ได้...ก็อาชหอย...

แบบฝึกหัดที่ ๒

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. ปู่เย็น คือใคร

ตอบ

.....

.....

๒. ปู่เย็นใช้ชีวิตอยู่ ณ ที่ใด

ตอบ

.....

๓. ข้อคิดที่ได้จากชีวิตของปู่เย็นคืออะไร

ตอบ

.....

.....

แบบฝึกหัดที่ ๓

เพลง บ้านเรา

ขับร้องโดย ธงชัย แมคอินไตย์

ตื่นมาทุกทุกเช้าก็ชื่นใจ จะหันมองไปทางใดก็คุ้นดูตา
 อยู่กันตามสบายแบบของไทยนานมา มีภาษาเราเองภาษาไทย
 พูดจาก็เป็นเสียงคุ้นเคย ไม่ต้องแปลกันให้เหนื่อยเลยฟังแล้วเข้าใจ
 ใหว่กันเวลาเจอก็เหมือนคำทักทาย ที่ไหนก็ไม่เหมือนกันกับบ้านเรา

อาจมีที่ได้เที่ยว ไปไกลแสนไกล ไปมาก็หลายแห่ง
 เจอะเจอที่ทุ่งดงามเจริญตา และเจริญใจ
 จะอยู่ที่แห่งไหนถึงเลิศเลอสักเท่าไร
 แต่ใจอยากจะรีบกลับคิดถึงบ้านขึ้นมา

บ้านเรา มีในหลวงที่เรารัก ที่เข้าใจและคอยห่วงใย มาถึงวันนี้
 นี่ก็ความเป็นไทยอย่างที่เราไม่มี ที่นี่คือประเทศไทยคือบ้านเรา

(ซ้ำ)*

กิจกรรม นักเรียนอ่านบทเพลงข้างต้น แล้วตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. นักเรียนคิดว่า ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไรในการเขียน

.....

.....

.....

๒. นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้อ่านเพลง “บ้านเรา”

.....

.....

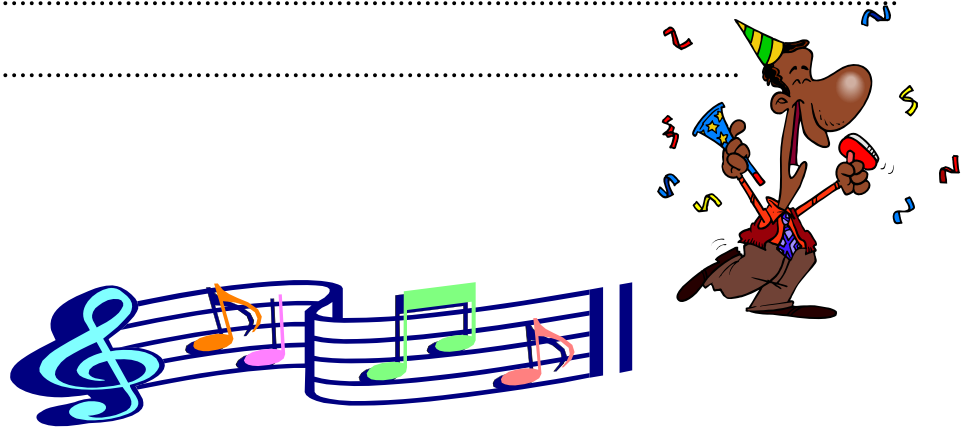
.....

๓. นักเรียนคิดว่า ประเทศไทย มีสิ่งที่ดีอีกหรือไม่ นอกเหนือสิ่งที่กล่าว
ในเพลง

.....

.....

.....

เฉลย แบบฝึกหัด ที่ ๑

๑. เพลงภูมิแผ่นดิน นวมินทร์มหาราชา
๒. ชาลี อินทรวิจิตร, อาจินต์ ปัญจพรรค์, สุรพล โทณะวณิก, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ
๓. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
๔. ประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองอยู่ร่มเย็นเป็นสุขได้ก็เพราะในหลวง

เฉลย แบบฝึกหัด ที่ ๒

๑. ชายชรา เกิดที่จังหวัดเพชรบุรี
๒. ที่ใช้ชีวิตอยู่บนเรือ
๓. สิ่งใดใดในโลกล้วนไม่จริง

เฉลย แบบฝึกหัด ที่ ๓

๑. ให้ผู้อ่านภาคภูมิใจในประเทศไทย ในฐานะที่เป็นบ้านเกิดของเรา
๒. รักประเทศไทย
๓. มี คือ นำใจที่งดงามของคนไทย, วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เช่น การสวัสดีทักทาย การไหว้ การมีสัมมาคารวะ การนอบน้อม ถ่อมตน

แบบทดสอบระหว่างเรียนแบบฝึกทักษะชุดที่ ๕
เรื่อง บทเพลงสร้างสรรค์

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X ลงบนตัวอักษร ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ
๒. แบบทดสอบประจำแบบฝึกชุดที่ ๕ มีจำนวน ทั้งหมด ๑๐ ข้อ

อ่านบทเพลง ที่ ๑ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๕

บทเพลงพระราชนิพนธ์

แผ่นดินของเรา

ถึงอยู่แคว้นใด ไม่สุขสำราญ เหมือนอยู่บ้านเรา ชื่นน้ำค่าเช่า สุขทวี
 ทรัพย์จากผืนดิน สินจากนทีมีสิทธิ์เสรี สันติครองเมือง
 เรามีป่าไม้อยู่สมบูรณ์ ไร่นาสดใสได้ฟ้าเรือง
 *โบราณสถาน ส่งนามประเทือง
 เกียรติเมืองไทยขจรไปทั่วแดนไกล
 **รักษาติของเรา ไว้เถิดผองไทย
 ผืนแผ่นดินแหลมทอง รวมพี่รวมน้อง ค้ำยันกัน
 ***รักเกียรติรักวงศ์ เสริมส่งสัมพันธ
 ทูนเทิดเมืองไทยนั้น ให้ยืนยง
 ย้อน (*), (**), (***)

๑. ใครเป็นผู้แต่งเพลงนี้

ก. ในหลวง

ข. ประชาชนคนไทย

ค. นักอนุรักษ์โบราณสถาน

ง. ป่าไม้จังหวัด

๒. นักเรียนรู้สึกเช่นใดเมื่อฟังบทเพลงนี้

ก. ชื่นชมธรรมชาติ

ข. ดีใจที่เป็นคนไทย

ค. ภาคภูมิใจในประเทศไทย

ง. มีความสุขที่มีป่าไม้

๓. จากข้อความ “รักเกียรติรักวงศ์ เสริมส่งสัมพันธ์ทุนเกิดเมืองไทยนั้น
ให้ยืนยง” ผู้เขียนต้องการแสดงความคิดในลักษณะใด

ก. ให้ประชาชนในชาติไทยรู้จักสามัคคี

ข. ปกป้องชื่อเสียงเมืองไทยตลอดไป

ค. รักเกียรติของวงศ์ตระกูลเป็นสำคัญ

ง. ให้ดูแลสินทรัพย์ในแผ่นดินไทย

๔. ถึงอยู่แคว้น.... คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงอะไร

ก. ตำบล

ข. อำเภอ

ค. จังหวัด

ง. ประเทศ

๕. คำว่า ทรัพย์จากผืนดิน สืบจากนที หมายถึงอาชีพหลักอาชีพใด

ก. การแพทย์

ข. การประปา

ค. การเกษตร

ง. การประมง

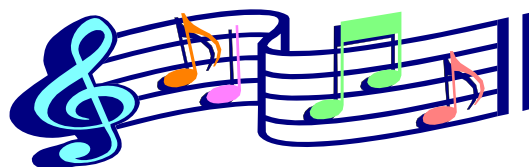
อ่านบทเพลงนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ที่ ๖-๘

กีฬากีฬา เป็นยาวิเศษ
 แก่กองกิเลสทำคนให้เป็นคน
 ผลของการฝึกตน
 เล่นกีฬาสากล ตะล่ำล้า

๖. ข้อความข้างต้น เป็นงานเขียนประเภทใด
- ก. นวนิยาย
 ข. เรื่องสั้น
 ค. บทเพลง
 ง. บทความ

๗. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
- ก. เพื่อแนะนำการเล่นกีฬา
 ข. เพื่อชักชวนให้เล่นกีฬา
 ค. เพื่อชื่นชมผู้เล่นกีฬา
 ง. เพื่อสั่งสอนให้เล่นกีฬา

๘. จากข้อความข้างต้น นักเรียนคิดว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่
- ก. จริง เพราะกีฬาทำให้ร่างกายและจิตใจแข็งแรง
 ข. จริง เพราะกีฬารักษาโรคได้
 ค. ไม่จริง เพราะกีฬาไม่ใช่ยาจริง ๆ
 ง. ไม่จริง เพราะกีฬาเป็นเพียงการออกกำลังกายเท่านั้น

อ่านบทเพลงต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๕-๑๐

เนื้อเพลง ทรงพระเจริญ

ศิลปิน : ป้อม อัสนี โชติกุล feat. แอ๊ด คาราบาว

เหนือฟ้ายังมีฟ้า เหนือราชามือองค์ราชันย์

ผู้อดทนท้อมแทบกบ้น เติมความฝันให้แผ่นดินขวานทอง

เหนือดินทั่วถิ่น ไปถึง พ่อคือที่พึ่งของไทยทั้งผอง

ให้รักใคร่ สามัคคีปรองดอง เดินตามครรลอง ของความพอเพียง

เหนือใต้ อีสาน ออกตก คือมรดก แห่งความสามัคคี

คนไทย เป็นไทวันนี้ กินดีอยู่ดี ทั้งมีชื่อเสียง

เหนือสิ่งอื่นใดในหล้า มีอาภรรหา ถ้อยคำร้อยเรียง

เทียบได้ น้ำพระทัยหล่อเลี้ยง พสกนิกรให้อยู่เย็นเป็นสุข

* ทรงพระเจริญ อยู่ยั้งยืนนาน

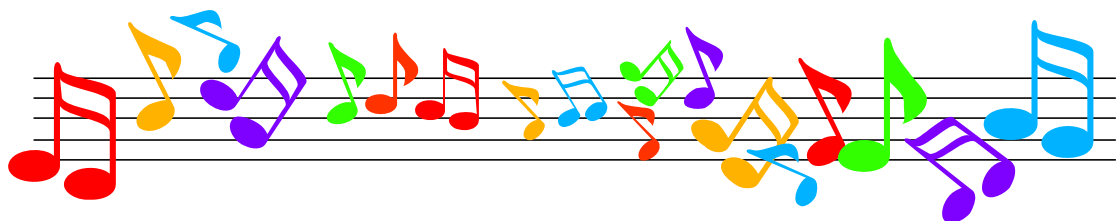
ทรงพระเกษมสำราญ ตลอดกาล ตลอดไป

๕. ผู้เขียนต้องการสื่อความคิดในเพลงนี้มากที่สุด
- ก. เพื่อแนะนำการใช้ชีวิตในสังคม
- ข. เพื่อเทิดทูนในหลวง
- ค. สงสารในหลวง
- ง. การรักษาเอกราชของชาติไทย

๑๐. เนื้อ่อดินทั่วถิ่นไปถึง พ่อคือที่พึ่งของไทยทั้งผอง คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงใคร

- ก. พ่อบั้งเกิดเกล้า
- ข. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลฯ
- ค. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. พระบาทสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนแบบฝึกชุดที่ ๕

๑. ก

๖. ก

๒. ก

๗. ข

๓. ข

๘. ก

๔. ง

๙. ข

๕. ก

๑๐. ข

แล้วพบกันใหม่ในชุดฝึกต่อไป

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ คะแนนเต็ม 35 คะแนน เวลา 50 นาที
๒. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ จากนั้นเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดทับ (✗) แล้วเลือกข้อที่ต้องการ

1. คนเราอยากมีความสุข ทำใจให้เป็นสุขก็พบความสุข ผู้ใดอยากมีความสุขก็คิดแต่สิ่งที่เศร้าโศก
 กังวลใจในสิ่งที่เศร้าหมอง ก็ย่อมจะพบความสุข

ข้อความนี้ให้ข้อคิดอะไร

- ก. ความสุขอยู่ที่เราเลือกจะทำ
- ข. ความสุขของคนอยู่ที่ความคิด
- ค. ความรู้สึกที่ว่าทุกข์หรือสุขเราสามารถเลือกให้เกิดขึ้นได้
- ง. ความคิด จิตใจของคนเป็นพื้นฐานของความสุขและความทุกข์

2. กาเอ๋ยกาดำ	รู้จารู้จักรักเพื่อน
ได้เหยื่อเผื่อแม่ไม่แซ่เขื่อน	รีบเตือนพวกพ้องร้องเรียกมา
เกลื่อนกลุ้มรุมล้อมพร้อมพริก	น่ารักน้ำใจกระไรหนา
การเผื่อแม่แนะพ่อหนูจงดูกา	มันโอบอ้อมอารีดีนักเอย

จากคำประพันธ์ข้างต้น ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสอนใคร

- ก. เด็กเล็ก
- ข. เด็กวัยรุ่น
- ค. คนทั่วไป
- ง. ผู้อ่านผู้ฟัง

3. สักวาหวานอื่นมีหมื่นแสน

ไม่เหมือนแมนพจมานที่หวานหอม

กลิ่นประเทียบเปรียบดวงพวงพะยอม

อาจจะน้อมจิตโน้มด้วยโลมลม

แมนล้อลามหยาบหยาบไม่ปลาบปลื้ม

ดังดูคดีมบอระเพ็ดต้องเข็ดขม

ผู้ดีไพร่ไม่ประกอบชอบอารมณ์

ใครฟังลมเหม็นหน้าระอาเออ

บทร้อยกรองนี้ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

ก. สั่งสอน

ข. แนะนำ

ค. เชิญชวน

ง. ตักเตือน

4. ทำไมต้องเอาไม้ใหญ่มาทำข้างนะ คนเรานี่แปลกจริงๆ ไม้ใหญ่มันก็ใหญ่ของมันอยู่แล้ว คนไม่ได้ทำให้ข้างใหญ่แต่ท่อนไม้มันใหญ่ของมันเอง ตัวมันจริง ๆ คือ ต้นไม้ แต่กลับไม่เห็นความสวยและมีค่าของมันตอนมีร่มเงา มีชีวิตกลับโค่นมัน ลิดกิ่งตัดใบให้เป็นซากไม้ แล้วเอามาแกะให้เหมือนซากข้าง ขึ้นขมมันมากกว่าได้เห็นข้างจริงหรือต้นไม้ที่มีชีวิตเสียอีก ทำไปทำมาก็จะไม่มีของจริงเลย

สักอย่างไม่ว่าข้างหรือต้นไม้

ข้อความนี้ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

ก. ตักเตือน

ข. เสนอแนะ

ค. ชี้แจงข้อเท็จจริง

ง. ประชดประชัน

5. บางคนอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องราว คือ อ่านแต่เรื่องในวงอาชีพของตน ถ้าทำอย่างนั้นก็นับว่ายังไม่ได้ผลเต็มที่ เพราะขาดความรู้ในวงการทั่วไป ทางที่ดีเราควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวางขึ้นไปอีก

ข้อความข้างต้นนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

ก. เราควรอ่านหนังสือเฉพาะเรื่องที่สนใจ

ข. เมื่อมีเวลามาก เราควรอ่านหนังสือให้มาก

ค. เราควรขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างออกไปอีก

ง. เราควรอ่านหนังสือเรื่องทั่วไป

6. สิ่งที่เราจะต้องอ่านในทุกวันนี้ มีมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมากนัก หนังสือพิมพ์รายวันบ้างหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์บ้าง วารสารจากสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ บ้าง หนังสือปกอ่อนราคาถูบบ้าง หนังสือเล่มขนาดใหญ่บ้างต่าง ๆ ขนาด เฉพาะในส่วนที่เป็นภาษาไทยก็มีอยู่มากขนาดที่คนธรรมดาจะใช้เวลาตลอดเวลาอ่านอย่างเดียวก็น่าจะอ่านหนังสือที่พิมพ์ขึ้นในวันนั้นได้หมด ทั้งนี้ยังไม่นับหนังสือภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ซึ่งพิมพ์มากกว่าภาษาไทยด้วยซ้ำไป

ข้อความข้างต้นนี้สรุปได้ว่าอย่างไร

- ก. สิ่งที่เราจะต้องอ่านในทุกวันนี้ มีมากขึ้นกว่าแต่ก่อนมากนัก
- ข. ปัจจุบันมีหนังสือมากมายหลากหลายรูปแบบ
- ค. หนังสือบางเล่มอ่านวันเดียวก็ไม่สามารถอ่านให้หมดได้
- ง. หนังสือภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ มีมากกว่าหนังสือภาษาไทย

7. ข้อใดเป็นข้อความแสดงข้อเท็จจริงทั้งหมด

- ก. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างรวดเร็วและได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย
- ข. ในปัจจุบันมีการเติมสิ่งปรุงแต่งสิ่งต่าง ๆ ลงในแฮมพู เช่น ลาโนลิน น้ำมัน แร่สมุนไพโรปอร์ติน เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ ซึ่งสารเหล่านี้ อาจทำให้เกิดอันตรายได้
- ค. เรื่องโรคเอดส์ก็น่าเป็นห่วงเพราะเป็นภัยกับคนทั้งประเทศจากที่เคยมีคนเป็นโรคเอดส์เพียงไม่กี่คนก็เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ สาเหตุเพราะการสำส่อนทางเพศในเมืองไทยมีมากขึ้น
- ง. ประเภทของหนังสือแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สารคดี บันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิทานชาวบ้าน และ กวีนิพนธ์

8. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

- ก. นักเรียนที่ไว้ผมยาวเป็นโรคเหาทุกคน
- ข. การเลือกซื้อผักที่มีรอยแมลงกินบ้างปลอดภัยแน่นอน
- ค. ครูบอกว่า วันที่ 5 ธันวาคมของทุกปี เป็นวันพ่อแห่งชาติ นักเรียนทุกคนปฏิบัติตนเป็นคนดีของพ่อแม่ และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- ง. ของที่มีความแหลมคมมีหลายชนิด เช่น เข็ม กรรไกร มีด ขวานและเลื่อย

9. ข้อใดเป็นข้อความแสดงข้อเท็จจริงทั้งหมด
- นักเรียนคงชอบเพื่อนที่มีบุคลิกภาพดี มีมารยาท พุดจาไพเราะ ถ้าเช่นนั้นเราก็ควรสร้างบุคลิกภาพที่ดีด้วยการฝึกให้เป็นคนมีมารยาทและพุดจาไพเราะเช่นกัน
 - เมืองไทยเมื่อ 700 ปีมาแล้วมีเมืองหลวงชื่อ กรุงสุโขทัย มีพระเจ้าแผ่นดินชื่อ พ่อขุนรามคำแหง
 - การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย เป็นสิ่งที่เราควรฝึกฝนเพื่อความไม่ประมาท เพราะไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหลวงหรือหัวเมืองต่าง ๆ ก็อาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ ถ้าไม่รู้จักระมัดระวัง
 - เด็ก ๆ เมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อย ไม่ควรหยิบยากินหรือใช้ยาเอง ควรบอกพ่อแม่ช่วยหยิบยาให้ เพราะพ่อแม่จะอ่านวิธีใช้และเข้าใจในการใช้ยาแก่เราได้อย่างปลอดภัย
10. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
- ผักตบชวาเป็นพืชน้ำที่ไม่มีประโยชน์เพราะสร้างความเดือดร้อนมากชอบขึ้นในห้วยหนอง คลอง บึง ทำให้น้ำไหลไม่สะดวก
 - ผงชูรสที่จะใช้ปรุงอาหารได้ จะต้องระบุชื่อ สถานที่ตั้ง ผู้ผลิตอย่างชัดเจนด้วย
 - เด็ก ๆ ควรจะนอนพักผ่อนอย่างน้อยวันละ 8-10 ชั่วโมงไม่ควรนอนดึกเพราะการนอนดึกทำให้มีเวลานอนไม่เพียงพอ อาจจะทำให้ปวดศีรษะ ไม่แข็งแรง น้ำหนักลด
 - ครูในโรงเรียนได้ชมเชยนักเรียนว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่หมอบหมายดีจึงทำให้บริเวณโรงเรียนสะอาด
11. คุณธรรมเป็นเครื่องกำกับจิตใจของมนุษย์ให้ประพฤติในด้านดีงามเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้เป็นชุมชนใหญ่ มนุษยชาติจะเจริญขึ้นมาเป็นอารยธรรมไม่ได้เลยถ้าปราศจากคุณธรรม
- ใจความสำคัญของข้อความนี้คืออะไร
- มนุษย์คือผู้ที่มีคุณธรรม
 - สัตว์ย่อมไม่มีคุณธรรม
 - คุณธรรมเป็นเครื่องกำกับจิตใจของมนุษย์ให้ประพฤติดี
 - มนุษย์อยู่ร่วมกันได้โดยไม่ต้องมีคุณธรรม

12. “ไถ่กับพลอย”

พ่อไถ่วัยแกร่งตัวหนึ่ง ออกหาอาหารกับแม่ไถ่หลายตัว มีลูกเล็ก ๆ ตามเป็นพรวนขณะ นำฝูงพันธ์เขตบ้านถึงบริเวณทุ่งนา ก็ได้พบพลอยเม็ดงาม มีประกายแวววาวลือกับแสงอาทิตย์ดูวาววาบ พ่อไถ่มองดูพลอยนั้นด้วยความอัศจรรย์ใจ ก็มหัศจรรย์ใจแล้วเอ๋ยเปรยๆ ขึ้นว่า “พลอยเอ๋ย เจ้างามจริงๆ ถ้าช่างเพชรช่างพลอยพบเจ้า จะต้องชอบเจ้าอย่างแน่นนอนแต่สำหรับข้าเจ้าไม่มีราคาเลย ดูเหมือนว่าข้าวเพียงเมล็ดเดียวก็ยังมีค่ามากกว่าพลอยรวมกันทั้งโลก”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

- ก. คนที่ไม่เห็นค่าของพลอยเป็นคนโง่
- ข. คนจะมีความสุขต้องรู้ความต้องการของตน
- ค. คนฉลาดย่อมเลือกของมีค่ามากกว่าของที่ต้องการจริง ๆ
- ง. เครื่องประดับอันแพรวพราวไม่มีค่ามากไปกว่าสร้างความพึงเพื่อ

13. บรรดาสรรพทรัพย์ทั้งหลายทั้งปวง ท่านยอมว่าวิชาเป็นทรัพย์อันประเสริฐแท้เพราะตลอดกาลไม่มีใครแย่งเอาไปได้ เพราะมันเป็นสมบัติอันมิอาจทำลาย

ใจความสำคัญของข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด

- ก. ทรัพย์สิน
- ข. ชีวิตมนุษย์
- ค. วิชาความรู้
- ง. สมบัติอันประเสริฐ

14. เมื่อคนป่าเถื่อนต้องการผลไม้เขาก็ตัดต้นลงมาแล้ว ก็เก็บเอาเหมือนชาวเมือง ที่จะเอารังผึ้งบนต้นกระบก ไม่มีผิดเลย

ข้อความนี้ให้ข้อคิดตรงกับสำนวนใด

- ก. หักด้ามพริ้วด้วยเข่า
- ข. ชีข้างจับตักแตน
- ค. ลำหักลำไค่น
- ง. เผด็จการ

15. เด็กไทยใจหาญ ชำนาญการเรียน
 ขยันหมั่นเพียร เพื่อรู้วิชา
 มีความซื่อสัตย์ ประหยัดหนักหนา
 รักความก้าวหน้า อนาคตก้าวไกล

ข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าอย่างไร

- ก. เป็นเด็กควรศึกษาหาความรู้
 ข. เป็นเด็กควรมีความขยันขันแข็ง
 ค. เป็นเด็กต้องมีความกล้าหาญ
 ง. เป็นเด็กต้องรู้จักหน้าที่ของตน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-17

หนึ่งอิศตรี หาญสู้ สละชีพ
ปกป้องศักดิ์ศรีแผ่นดิน
ภาพยนตร์แห่งสยามประเทศ
สุริโยไท...

16. ข้อความนี้จัดอยู่ในงานเขียนประเภทใด
- ก. คำขวัญ
 ข. คำโฆษณา
 ค. คำสุภาษิต
 ง. คำกลอน

17. ผู้เขียนต้องการสื่อความคิดในเรื่องใดมากที่สุด
- ก. ความสามารถในการปกครองประเทศของผู้หญิง
 ข. ความเสียสละและห้าวหาญของผู้หญิง
 ค. ความเก่งกาจในด้านการต่อสู้ของผู้หญิง
 ง. ความมั่งคั่งของผู้หญิง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 18-19

กีฬา กีฬา เป็นยาวิเศษ
แก้กองกิเลสทำคนให้เป็นคน
ผลของการฝึกตน
เล่นกีฬาสากล ตะล่ำล่า

18. ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. เพื่อแนะนำการเล่นกีฬา
- ข. เพื่อชักชวนให้เล่นกีฬา
- ค. เพื่อชื่นชมผู้เล่นกีฬา
- ง. เพื่อสั่งสอนให้เล่นกีฬา

19. จากข้อความข้างต้นนักเรียนคิดว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือไม่

- ก. จริง เพราะกีฬาทำให้ร่างกายและจิตใจแข็งแรง
- ข. จริง เพราะกีฬาอาจจะรักษาโรคได้
- ค. ไม่จริง เพราะกีฬาไม่ใช่ยาจริง ๆ
- ง. ไม่จริง เพราะกีฬาเป็นเพียงการออกกำลังกายเท่านั้น

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 20-22

ทำความผิดแต่ไม่มีใครเห็น
แต่ตัวเป็นผู้รู้อยู่เสมอ
ต้นระเวงหลักระวังยังละเมอ
เพราะใจเพ้อกลัวผิดติดตามตน

20. ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. เพื่อแนะนำ
- ข. เพื่อตำหนิ
- ค. เพื่อสั่งสอน
- ง. เพื่อชักชวน

21. ข้อความที่ขีดเส้นใต้ นักเรียนคิดว่าตรงกับสำนวนใดมากที่สุด

ก. มีทองเท่าหนวดกุ้ง นอนสะดุ้งจนเรือนไหว

ข. ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก

ค. สวรรค์ในอก นรกในใจ

ง. ผิดเป็นครู

22. ข้อความนี้สรุปได้อย่างไร

ก. ความผิดเป็นสิ่งที่ปิดบังไม่ได้

ข. ความผิดทำให้เกิดความระแวง

ค. ความผิดทำให้นอนไม่หลับ

ง. ความผิดนั้นผู้ทำย่อมรู้อยู่เสมอ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

“สมองของคนเรานั้นเปรียบเสมือนมิด ถ้าต้องการให้มิดคมกริบต้องหมั่นลับ ฉะนั้นการฝึกคิดอยู่เสมอจะทำให้เกิดความคล่องตัว จับไว้ในความคิด นักเรียนจึงต้องฝึกฝนอยู่เสมอเพื่อลับสมอง”

23. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร

ก. มิด

ข. การฝึกคิด

ค. สมอง

ง. ความคล่องตัว

24. การกระทำในข้อใด เปรียบได้กับการลับมิด

ก. ฝึกท่องศัพท์ภาษาอังกฤษทุกวัน

ข. แมวสอบได้ที่ 1 ทุกปี

ค. ปลาช่วยทำงานบ้านเสมอ

ง. หนูหัดเย็บผ้าเกือบทุกวัน

...ดวงดาวเลื่อนหายไปทีละแถบ ๆ เหมือนขบวนแห่โคมประทีปที่เคลื่อนลับขอบสุดท้ายของ
สายตาฟ้าเปลี่ยนสีดำสนิทไม่นานสายฝนก็โปรยผ่านมาแผ่ว ๆ รวากับการรำไห้ของวิญญาณ
ที่อ้างว้าง พอฝนขาดเม็ดโค้งฟ้าเบื้องหน้าก็มีดาวระยิบขึ้นมามาก

(เสกสรร ประเสริฐกุล : เพลงน้ำระบำเมฆ)

25. ข้อความข้างต้นจัดเป็นโวหารชนิดใด

- ก. เทศนาโวหาร ข. สาธกโวหาร
ค. อุปมาโวหาร ง. บรรยายโวหาร

26. ข้อความต่อไปนี้สรุปได้ตรงกับสำนวนใด

“กบเกิดในสระได้ บัวบาน
ฤาห่อนรู้รสมัลย์ หนึ่งน้อย
ภุมราอยู่ไกลสถาน นับโยชน์ ก็ดี
บินโบกมาคล้อยคล้อย เกลือกเกล้าเสาวคนธ์”

(กรมพระยาเดชาดิศร : โคลงโลกนิติ)

- ก. น้ำท่วมปาก
ข. ไกล่เกลือกินต่าง
ค. กบอยู่ในกะลา
ง. แมลงภู่คู่ดอกบัว

จงพิจารณาข้อความต่อไปนี้

ก. “ท่านรองไม่กลัวจะถูกคนอื่นว่าสวนกระแสหรือคะ” หล่อนหลีกเสียง “ยุค
ไอเอ็มเอฟนี่ เขายังให้กินของไทยเที่ยวไทยกันอยู่”

ข. “ก็ให้คนอื่นเขากินเขาเที่ยวไปสิ” ฝ่ายชายหัวเราะอย่างไม่สนใจ “ไปกันแค่ 2 คน
บ้านเมืองไม่ถึงกับล่มจมหรอก ที่ใครต่อใครใช้เงินกันโครม ๆ ไม่เห็นมีคนไปว่ากล่าวอะไรเลย”

ค. ของอย่างนี้มันอยู่ที่เคราะห์หามยามร้าย เรื่องเดียวกันคนทำตั้งเป็นร้อยเป็นพัน
ไม่เป็นอะไรแต่พอคนบางคนทำเข้าบ้างก็กลายเป็นเรื่องเป็นราวใหญ่โต ทางที่ดีถ้าเห็นว่ามัน
ไม่ค่อยจะเหมาะก็อย่าไปทำมันเลยดีกว่า ยิ่งไงก็ปลอดภัยไว้ก่อนเป็นดีที่สุด

(ประภัสสร เสวิกุล : สำเภาทอง)

27. คำว่า “สวนกระแส” ในข้อความย่อหน้า (ก) หมายความว่าอย่างไร

- ก. การกระทำอะไรก็ตามใจตนเอง
- ข. การกระทำอะไรไม่ตามใจคนใกล้ชิด
- ค. การกระทำอะไรตรงข้ามกับความรู้ดี
- ง. การกระทำอะไรตรงข้ามกับความรู้ดีของคนในสังคม

28. ในข้อความย่อหน้า (ข) ผู้กล่าวมีน้ำเสียงอย่างไร

- ก. ประชด
- ข. ภูมิใจ
- ค. รังเกียจ
- ง. ชื่นชม

29. ข้อสรุปของใจความบทนี้ตรงกับข้อใด

“ความเจริญและความศิวิไลซ์นั้น ที่เกิดขึ้นไม่มากเท่าปากหู
 อ้ายหูตินันท์เปล่าแต่เจ้าชู้ จมูกรู้แต่ก็สุด พุดไม่เป็น”

- ก. ปากว่าตาขยิบ
- ข. พุดด้วยปากตากด้วยตา
- ค. ปลาหมอตายเพราะปาก
- ง. ปากคนยากกว่าปากกา

30. สำนวนในข้อใดมีความหมายต่างกันไปคนละทาง

- ก. สีซอให้ควายฟัง ตักน้ำรดหัวตอ
- ข. ชีซ้างจับตักแตน ซ่าซ้างเอางา
- ค. กินปูนร้อนท้อง วิวสันหลังหวะ
- ง. ไกล่เกลือกินต่าง เสียตายเกลือกเนื้อเนา

31. สำนวนในข้อใดเน้นเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับกาลเทศะ

- ก. กาในฝูงหงส์
- ข. เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง
- ค. เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด
- ง. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

อ่านบทประพันธ์นี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 32-33

“การเมืองเรื่องง่ายทำให้ยาก	เพราะลำบากตรงปัญหาที่หาไม่
แต่ความอยากเป็นล้นพ้นไป	บ้านเมืองจึงมิได้เคยอยู่ดี
อันตำแหน่งยศถาบรรดาศักดิ์	ก็จะมักชักพาปัญหาหนี
ยิ่งเงินถุงเงินถังพวกมั่งมี	ยิ่งจะซี้ถูกผิควิบิตไป”

32. สำนวนในข้อใดมีความหมายใกล้เคียงกับบทประพันธ์มากที่สุด

- ก. กบในกะลาครอบ
- ข. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว
- ค. โง่แล้วอวดฉลาด
- ง. กิ่งก่าได้ทอง

33. ข้อใดคือความคิดเห็นของผู้แต่ง

- ก. การเมืองจะดีถ้ามีนักการเมืองฉลาด
- ข. เงินทำให้คนโง่ได้
- ค. บ้านเมืองวุ่นวายเพราะส.ส.
- ง. ผู้มีอำนาจมีเงินมักทำสิ่งที่ผิด

34. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. มะลิมีดอกสวยกลิ่นหอมแต่กลิ่นฉุนเกินไป
- ข. กลิ่นของมะลิหอมสดชื่นกว่ากลิ่นของกุหลาบ
- ค. ดอกกุหลาบมีกลิ่นหอมน่าหลงใหลกว่าดอกมะลิ
- ง. กุหลาบเป็นไม้พุ่ม ลำต้นและกิ่งมีหนาม ขอบใบหยัก

พระบรมราชาโชวาท

...การเล่าเรียนหรือทำการใด ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยดีโดยตลอดนั้น ขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงเป็นใหญ่เพราะความตั้งใจจริงเป็นเครื่องสำคัญที่จะช่วยกำจัดความเกียจคร้านความอ่อนแอ และความท้อถอยอย่างดียิ่ง จะปลุกฝังความเอาใจใส่ ความขยันหมั่นเพียรไว้แต่เยาว์วัย จะเป็นคุณสมบัติติดตัวไปในวันข้างหน้า จะช่วยพาตัวให้องอาจ สามารถเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ได้โดยตลอด และประสบความสำเร็จความเจริญรุ่งเรืองต่อไปในชีวิต...

(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช : คำพ่อสอน)

35. สาระสำคัญของพระบรมราชาโชวาทข้างต้นคืออะไร

- ก. นิสัยที่ดีที่ปลูกไว้แต่เยาว์วัยจะเป็นคุณสมบัติติดตัวไปในวันข้างหน้า
- ข. ความตั้งใจจริงนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยกำจัดความเกียจคร้าน
- ค. การจะเล่าเรียนหรือทำการใด ๆ ให้สำเร็จได้ด้วยดีโดยตลอดนั้นขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริงเป็นใหญ่
- ง. ความขยันหมั่นเพียร และความเข้มแข็งเป็นนิสัยที่ดีที่สามารถปลูกได้แต่เยาว์วัย

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวศุภรณ์ ภูวัต
วันเดือนปีเกิด	22 มกราคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 96/1 ซอยพัฒนาการ 26 ถนนพัฒนาการ แขวง/เขต สวนหลวง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู รับเงินเดือนในอันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนมัธยมขนาดนาวาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์
พ.ศ. 2542	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ
พ.ศ. 2553	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร